

PRENUMERATA

Kurjera Warszawskiego
wraz z dodatkiem porannym:
W Warszawie: rocznie
rs. 9, półrocznie rs. 4 kop. 50,
kwartalnie rs. 2 kop. 25, miesię-
cznie kop. 75.

Za odosłanie do domu dopłaca
się miesięcznie kop. 5.

**Na prowincji i w Cesar-
stwie:** rocznie rs. 12, półrocznie
rs. 6, kwartalnie rs. 3, miesię-
cznie rs. 1.

Za granicą: miesięcznie
rs. 1 kop. 50.

Numer pojedynczy bez doda-
tku kop. 5; dodatek poranny
kop. 3.

KURIER WARSZAWSKI.

wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta zrana, a nadto wychodzą
stałe w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych, dodatki poranne.

ROK SIEDMDZIESIĄTY PIERWSZY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor *Kurjera Warszawskiego* codziennie od godziny 8-ej rano do 8-ej
wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10-ej rano do 1-ej po południu.

OGŁOSZENIA.

Reklamy: za jeden wiersz
garmontowy albo jego miejsce
pierwszy raz 25 kop., każdy na-
stępny raz kop. 20.

Nekrologja: za wiersz 15 kop.
Zwyczajne ogłoszenia: za
jeden wiersz petitowy albo jego
miejsce, pierwszy raz 10 kop.,
każdy następny raz 8 kop.

Małe ogłoszenia za jeden wy-
raz po 2 kop. każdy raz; ogłosze-
nie minimum 20 kop.

Nadesłane: za jeden wiersz
garmontowy rs. 1.

Ogłoszenia do *Kurjera* przy-
jmuje także Biuro Rajchmana i
Frendlera, ulica Senatorska.

Redakcja Administracja i Drukarnia: Plac Teatralny nr. 9. — Telefon Redakcji nr. 268. — Telefon Administr. 517.

— W dniu jutrzejszym odprawione będą solenne wo-
twy w kościołach:

archikatedralnym św. Jana, w kaplicy Pana Jezusa,
o godz. 9-ej zrana;

Opieki św. Józefa (panien wizytek), jako w pierwszy
piątek rozpoczętego miesiąca, z wystawieniem N. Sakra-
mentu, o godz. 9-ej zrana;

św. Ducha (po-paulińskim), ku czci N. Panny Marii
Częstochowskiej i przed Jej ołtarzem, o godzinie 10-ej
zrana—i

św. Trójcy (po-trynitarskim), przed ołtarzem Pana Je-
zusa Nazareńskiego, ku uczczeniu męki Pana Jezusa,
o godz. 9½ zrana, poczem podawany będzie do ucałowa-
nia relikwiarz z drzewem Krzyża św.

PRZEGLĄD POLITYCZNY.

Z bijącym niepewnością sercem oczekiwał wczoraj
książę Bismark jednej depeszy albo jednego posłań-
ca. Początek wysypała przed nim około dwóch tysięcy
telegramów gratulacyjnych z całych Niemiec, z całej
Europy, ba, zapewne ze wszystkich części świata;
rozpakowano przed nim kilkadziesiąt ponętnych swą
treścią pak z kosztownymi podarkami; bataljon
strzelców wykonał mu ranną Staendchen pod okna-
mi, niezbędni zawsze w takich razach mieszczanie
hamburscy stawili się także z tradycyjnymi pocho-
dniami, wszystko znalazło się na miejscu i w ordyn-
ku, tylko tego jednego posłańca, tylko tej jednej
depeszy nie było, kiedy ponad całym hałasem zam-
kówym i nad staremi jaworami parku zapadał już
zmierzch wieczoru. Cesarz nie odezwał się do owej
pory ani słowem do „sługi swojego dziada”.

Jeżeli w ostatniej godzinie nie nadpłynęła ocze-
kiwana słusznym z gorączkową niecierpliwością de-
pesza cesarska ze Szczecina albo Lubeki, gdzie tenże
w ciągu dnia się znajdował, natenczas przeoczenie to
dnia historycznych dla Niemiec urodzin ks. Bismar-
ka byłoby jedną z najjaśniejszych manifestacji, na
jakie obrażony monarcha wobec człowieka niskiej
miary etycznej i małego ducha, ale bądź co bądź wiel-
kiej zasługi narodowej mógłby się zdobyć. To prze-
oczenie, gdyby istotnie sprawdziło się, zaparłoby raz
na zawsze drogę wszelakim tendencyjnym przypusz-

czeniu i plotkom o próbach zbliżenia się pomiędzy
ekskanclerzem a dworem.

Prawdopodobnie z tem większym impetem i sma-
kiem usiłowałby ks. Bismark w takim razie uzyskać
mandat hanowerski, aby z otwartą przyłbicą stanąć
mógł w parlamencie rzeszy do nieublaganej walki
z dzisiejszym systemem, z owym „kursem”, który
pomimo zapewnień cesarskich, nie został „tym sa-
mym”. („Cours bleibt der alte!”)

Nie podobna nie namacać tego palcem, że owo u-
bieganie się o mandat poselski ma dla ks. Bismarka
stronę wysoce upokarzającą. Przedewszystkiem—
jak się pokazuje—nie wybiera go naród, ale stronni-
ctwo. Ks. Bismark od lat dwunastu nie żył z tem
stronnictwem w przyjaźni, od r. 1879—1887-go wal-
czył z niem zawzięcie, później zaś zgodził się wpra-
wdzić na kartel wyborczy z nacjonal-liberałami, ale
do schyłku już rządów swoich uważał ich za sprzy-
mierzeńców z konieczności, z którymi siedł po je-
dnej mniej więcej drodze, ale w ciągłych poswar-
kach i nieporozumieniach. I teraz prezentować się
nagle światu, jako przedstawiciel parlamentarny na-
cjonal-liberałów—zaiste nieprzyjemna i niezaszczyt-
na to metamorfoza!

A do tego należy dodać, że przeciwnicy nie szcze-
dzą kandydatowi narodowo-liberalnemu zatrutych
dawek pamfletu, ani surowej krytyki z mównicy wy-
borczej! Wprawdzie rozbija się po okręgu ottern-
dorfskim jakiś dr. Jerusalem (zapewne nie zbiegły
defraudant bankowy), wygłaszając po miasteczkach
hanowerskich apologje księcia Bismarka, ale tuż za-
raz stają przy nim mówcy socjalno-demokratyczni,
którzy dowodzą, że za zasługi swoje na polu polity-
ki zewnętrznej europejskiej, która zjednoczyła Niem-
cy, książę Bismark sownie był wynagrodzonym,
a jeżeli miara nagrody wydała mu się czasem za
nizką, to ją sobie dopełniał z funduszu welfów, jed-
ynego funduszu publicznego na świecie, którego rocz-
ne rachunki idą do pieca; co zaś do polityki we-
wnętrznej, to zaiste nie była ona tak wspaniałą i by-
strą, skoro książę Bismark miał zawsze przeciw so-
bie połowę narodu, ani tak uczciwą i wzniosłą, skoro
opierała się na zasadzie „siły przed prawem”, ani
była tak silną i niespożyłą, skoro cesarz, żrąco
prześladowany całych stronnictw, całych wyznań,

całych szczepów narodowych, wchodzących w skład
państwa, dał mu nareszcie dymisję i pogroził w sro-
motnem nieście. .

Gdybyż za te wszystkie impertynencje, wygła-
szone z mównicy publicznej, pewnym być przynaj-
mniej zwycięstwa w d. 15-ym kwietnia, ale nie uśmie-
cha się ono wcale. Dzisiaj już można być przekon-
anym, że „pierwszy mąż narodu”, „największy nie-
mieć XIX-go wieku”, ba, „najgenialniejszy czło-
wiek stulecia”, jak to się zwykło mawiać we Fried-
richsruhe, będzie musiał poddać się ściślejszemu wy-
borowi.

We wtorek zmarł w Londynie jeden z najstar-
szych wiekiem i najgłośniejszych mężów stanu i dy-
plomatów Anglii, George Leveson Gower earl of
Granville. Długoletni współwyznawca zasad polity-
cznych i towarzyszy pracy ministerjalnej 81-letniego
Gladstone’a, liczył lat 76, umierając. Już w 1836-ym
roku wszedł do parlamentu, a w r. 1840-ym został
podsekretarzem stanu w ministerjum spraw zewne-
trznych. Po śmierci ojca zajął fotel izby parów
(1846). W grudniu 1851-go r. odziedziczył po Pal-
merstonie tekę spraw zewnętrznych. Też samą tekę
objął powtórnie w czerwcu 1870 r. w gabinecie Glad-
stone’a, z którym w 1874 r. powrócił na ławy opozycyj-
ne. Po raz trzeci przypadła mu w udziale teka spraw
zagranicznych, gdy w r. 1880-ym przyszedł do steru
ponownie gabinet whigów z Gladstonem na czele;
ostatni ten okres ministerjalny Granville’a trwał do
r. 1885-go; raz jeszcze na krótki czas wszedł do ga-
binetu gladstonowskiego w r. 1886-ym, jako minister
kolonij, ale wiadomo, że żywot tego gabinetu był
efemerycznym.

Od owej chwili zgrzybiały, spracowany Granville
utonął w ciszy zapomnienia. Nie był to umysł o
twórczych ideach, ale znał sztukę swoją i znał Euro-
pę współczesną wyborze. Pozostawia po sobie pa-
mięć rutyny i pracy.

Br. Z.

WIEŚCI Z BREMY.

Od p. Mikołaja Glinki otrzymujemy dziś kilka ciekawych wiadomości, uzupełniających jego depeszę
piątkową.

STUDJA LITERACKIE.

Sympatje mają swoje losy, jak książki i ludzie,
jak wogóle wszystko, a bywają kapryśne, często-
kroć niewytłumaczalne.

My n. p. kochamy Paryż z jego sztuką i literaturą,
z jego zwyczajami i głupstwami.

Nasze teatry chwytają skwapliwie każdą nowość
paryżką, bez względu na jej treść i wartość, felje-
tony gazet drukują najchętniej romanse francuskie,
magazyny i sklepy zapatrują się niewolniczo na
wzory i fasony nadsekwanki, a językiem gallów
posługujemy się bardzo chętnie, zwłaszcza wtedy,
gdy chcemy uchodzić za „dobrze wychowanych”.

Wiemy tak doskonale, co się dzieje w Paryżu, co
tam mówią, myślą i robią, jak gdyby „stolica świa-
ta” leżała w naszym najbliższym sąsiedztwie i miała
z nami dużo wspólnych rysów.

Tymczasem inni tam zupełnie ludzie, inne wyobra-
żenia, obyczaje i cele.

Cóż nam n. p. po dzisiejszym mieszczańskim tea-
trze paryżkim? Najsamprzód bronił kobiet upadłych,
potem mecenasował rozwodowi, w końcu gdy pra-
wodawstwo zniosło potrzebę przekonywania o ko-
nieczności rozłąki dwojga nie zgadzających się z so-
bą ludzi, pokazuje nam najrozmaitsze formy miłości
niedozwolonej. Zawsze to samo. Słuchając „sztuk”
autorów paryżkich, zdawałoby się, że francuz medy-
tuje ciągle nad tem, jak uwieść żonę przyjaciela,
jak okłamać łatwowierną niewiastę, że całe jego
życie upływa w służbie Amora.

Wiadomo, że rzecz ma się wrecz przeciwnie, że
francuz, pozornie lekkomyślny, jest w istocie prakty-
czny, samolubny, checiwy na grosz, niezmiernie pra-
cowity i oszczędny. Bawią się i nudzą nad Sekwaną,
jak wszędzie, tylko warstwy zamożne, zdenerwo-
wane, przeculone, precywilizowane, dla nich piszą
głównie komedjo-i-farsopisarze paryżcy, dla nich
wymyśla się różne „pikantności”, poważne i wesołe,
różne łamańce psychologiczne, mające objaśniać ich
chorobliwe zachcianki.

Cóż nam po teatrze, który traci zdaleka asafe-
tydą? Nie jesteśmy jeszcze tak „cywilizowani”, jak
francuzi.

Albo powieść paryżką? Z jednej strony brutalna
(naturalizm), z drugiej sybarycka (psychologja mi-
łości, raczej instynktu płciowego). Albo wala się w blo-
cie, w zbrodni i obłędzie, albo drażni zmysły... sztu-
cznie.

Szerokim strumieniem płynie do nas z „stolicy
świata” niezdrowie moralne, cuchnący oddech zgni-
lizny, newroza, przesyt i reszta „wytworności” wiel-
kiej kultury.

Bóg zapłać za takie dary.

Że francuzi są przednimi mistrzami formy, panami
jej, nie daje im to jeszcze prawa do przewodzenia. Ka-
dej, nie daje im to jeszcze własnej potrzeby, a lite-
ratura powinna być kwiatem społeczeństwa, którego
jest chluba.

Ma się rozumieć, że należy utrzymywać za pomocą
przekładów, studjów i sprawozdań stosunki z obec-
nymi piśmiennictwami; wszakże, prócz francuzów, istnie-
mi piśmiennictwa; wszakże, prócz francuzów, istnie-
ją jeszcze w Europie inne nacje, o których wiemy
tak mało, że prawie nic, chociaż i one coś myślą,
czują i czegoś chcą.

Np. Rudolf Baumbach, któremu Czesław Jankow-
ski osobno poświęcił studjum („Sylwetki poetów”,
Paprocki, 1891-szy r.). Gdybyśmy zapytali o Fran-
ciszka Coppée’go, odpowiedziałby każdy student bez
zająknięcia, znalazłoby się nawet wielu, którzyby
wyliczyli bez omyłki jego dzieła, utwory i utwórki.
Ale Baumbach? To niezawodnie jakiś Niemiec, a my
Niemców nie lubimy.

Niemcy nie umieją pisać komedj scenicznych,
lekkiśmiesznych aż do lez fars, zajmujących roman-
sów. „Ciężka” to rasa, gruba, pozbawiona elegan-
cji i szyku.

Ale Niemcy potrafią myśleć porządnie, gromadzić
systematycznie materiały, wyczerpać każdą rzecz do
systematycznie materiały, wyczerpać każdą rzecz do
dna, a gdy uderzą w struny lutni, wtedy wydoby-
wają z nich tony pełne. Brak formy w beletrystyce
zastępują treścią, najczęściej szlachetną, brak pomy-
słowości w nauce ładem i głębią. Jest to rasa po-
słowności i „solidna”, od której możemy się właśnie
tych zalet nauczyć, których los nie udzielił naszemu
temperamentowi.

Rudolf Baumbach, dobiegający już pięćdziesiątego
roku życia (ur. w r. 1842-im w Kranichfeld, w księ-
stwie Sasko-meiningeńskim) nie napisał wiele, bo nie
wydał nawet dziesięciu tomów, to jednak, co dotąd
stworzył, wystarcza najzupełniej, aby imię jego nie
zginęło w literaturze niemieckiej.

Jest on przeważnie poetą-lirykiem, chociaż upra-
wia także z powodzeniem nowele.

— Poezje jego — mówi Jankowski — są niejako
antytezą mglistych, łzawych, wstrząsających nerwy
utworów całej plejady mniej lub więcej zrozpaczo-
nych synów Apollina. Cechę ich najwybitniejszą
stanowi pogoda, zdrowy, nieprzesadzony optymizm

Podróżni nasi: p. Glinka i ks. Chelmiński, serdecznie żegnani przez znajomych na wszystkich stacjach kolei bydgoskiej — w Grodzisku pani K., w Rudzie hr. Józef Krasinski, w Kutnie pani M., witali przejeżdżających — stanęli w Bremie we czwartek, o 9-ej wieczorem.

Nazajutrz delegaci udali się do Towarzystwa św. Rafała, opiekującego się emigrantami, a na którego czele stoi ks. Schlosser i jego pomocnik ks. Prachar.

Tu objaśniono ich, iż w d. 25-ym marca przyszło do Bremy od rządu brazylijskiego rozporządzenie, iżby Lloyd chłopów polskich na okręty nie zabierał.

Wobec tego „Lloyd” stanowczo odmawia wychodząc naszym nietylko przewozu, ale wszelkiej w Bremie pomocy i emigranci wprost wystawieni są na nędzę.

Z kolei p. Glinka udał się do biura „Lloyda”, gdzie w osobie p. Petersa znalazł chętnego do ustępstw w kosztach przewozu powrotnego dyrektora towarzystwa.

Stanęło na tem, iż „Lloyd” brać będzie od osoby nie 150, lecz 120 marek, od młodzieży nie 75 lecz 60 m., od wyrostków nie 37½ lecz 30 m.

Towarzystwo Rafała krząta się energicznie około zebrania funduszu na powrót wychodźców.

Święta podróżni spędzili w Paryżu, z kądem mieli wyjechać do Lizbony.

Z drogi też nadszedł onegdaj list do redakcji *Słowa* od ks. Chelmińskiego.

Donosi on, iż ostatnimi czasy emigracja z Królestwa znacznie się zmniejszyła: ostatni okręt, z Bremy do Brazylii wychodzący, zabrał około 30 rodzin, przeważnie nędzarzy, zamożniejsi bowiem udają się do Ameryki północnej.

Ks. Ch. rozmawiał o wychodźcach naszych z ks. Schlosserem, który ich tak charakteryzował:

„Nęca ich najniedorzeczniejsze nadzieje. Opowiadają różne brednie o Brazylii, które widocznie wmówili w nich ajenci, korzystając z ich łatwowierności. Starałem się wszelkimi siłami odkryć im prawdę. Dawałem dowody niedoli, jaka ich czeka. Nic to nie pomogło. Ks. Prachar czynił to na kazaniach. Wówczas szemrać opuszczali kościół. Przyczyny, jakie według ich zaręczeń, miały ich skłonić do opuszczenia kraju, były, jak się sam poprzednio i obecnie od panów przekonuję, zazwyczaj kłamane. Wogóle lud to dziwnie nawykły do kłamstwa. Iluż naliczyłbym takich, którzy przychodzili do mnie, prosząc o jałmużnę lub kęs chleba, zaręczając, że mra z głodu. W kilka dni później zmieniali ci sami dziesiątki i setki rubli u wexlarzy, co, nawiasem mówiąc, przyrzekałem wszystkim sam dopełnić, obawiając się, aby ich nie oszukano. Wogóle, wierząc im i panowie, ubolewam więcej nad moralną, jak materialną nędzą tych ludzi. Gdy im dawałem datki, rzucali mi się do nóg, następnie spotykali mnie, nie pokłoniwszy się, udając, że mnie nie znają. Jakież to przytem fizycznie słabe. Według mego doświadczenia, wszystkich starszych i dzieci zabije w krótkim czasie klimat brazylijski. Zaledwie młodzi ocaleją do miernego i nad wyraz uciążliwego żywota.”

Od ks. Schlossera dowiedzieliśmy się — pisze ks.

okraszony wykwintnym, czasami swawolnym humorem. Ale jak dzień najpogodniejszy nie obejdzie się bez przelotnej chmurki na niebie, tak też i poeta, który nim jest istotnie, zawsze uśmiechać się, zawsze żartować nie może. Baumbach dotyka strun serdecznych, strun tęsknoty, żalu nawet, tylko, że jego ręka przeslizga się po nich lekko, jakby poeta obawiał się egoistyczną spowiedzią być natrętnym czytelnikowi i przeto piosenka jego nigdy nam lży nie wyciśnie, pobudzi tylko do smutnej, chwilowej zadumy. Natomiast, gdy chodzi o malowanie cudzych cierpień, niedoli lub rozpacz danego bohatera, Baumbach znajduje na swej lirze tony dziwnie przenikające do głębi serca.

Zasługa to, czy wada? — pyta Jankowski, nie odpowiadając stanowczo.

Zdaje się, że zaleta, zbyt bowiem wiele zamują nas zwykłe liryce swoją własną osobą, cierpieniami prawdziwymi a częściej jeszcze urojonemi. Grzeszył pod tym względem Heine, mistrz formy i pieśniarz niezrównany, ale zańadto pełny siebie.

Baumbach określił się sam we wstępie do zbioru p. t. „*Lieder eines fahrenden Gesellen*”. Wstęp ten cytuję Jankowski:

Wędrowny ja śpiewak... w dostatkach, czy w biedzie,
Cokolwiek się zdarzy, los dokąd zawiedzie,
Ja troki nie zaznam na chwilę.
Dziś woda się chłodzi u źródła przy drodze.
A jutro dzban wina wychyle!
Wędrowny ja rycerz — ej, nielada jaki,
W podróży mi służą dwa własne rumaki,
Toc chybą każdemu wystarczy!
Figlarza-psotnika mam w herbie czyżyka
I taką dewizę na tarczy:
Gorąca krew, wesoła myśl,
Co przeszło raz, z rejestru krośli
Amen.

Ch. — o czem bezzwłocznie telegrafowałem, że rząd brazylijski zabronił dalej przyjmować polskich emigrantów. Wiadomość tę otrzymał „Nord. Lloyd”, który w niemałym znajduje się kłopotcie, co zrobić z tymi, którzy już odplynęli, a których wobec tego rząd brazylijski nie pozwoli wysadzić na ląd. Ci, którzy się obecnie znajdują w Bremie, więcej na pokład przyjęci nie będą. Podobno powodem zakazu były zaburzenia, jakie skutkiem nędzy i zupełnego rozczarowania dwukrotnie wywołali emigranci polscy. Bliższych szczegółów oczekiwano wieczorem. Przyńsiosa je zapewne wam gazety, myśmy czekać nie mogli.

Podróż... bezpłatna.

Kto bliżej zna stosunki kolejowe, wie, ile prób otrzymują codziennie zarządy kolei o bilety — wolnej jazdy.

W przedsiódkach każdego zarządu każdej kolei roją się coraz większe zastępy ludzi, którzy do żądania tego przywileju nie mają najmniejszej podstawy.

Jednocześnie wiele uprzywilejowanych osobistości, instytucyj dobroczynnych i stowarzyszeń nie wie kiedy i czy wogóle mają prawo żądać biletu wolnej jazdy. Nie wiedzą o tem nieraz i urzędnicy kolejowi.

Na tym punkcie panuje na kolejach wogóle zamęt, który stara się właśnie usunąć nowe postanowienie ministerjalne, przesłane świeżo niektórym kolejom.

Z postanowienia tego dowiadujemy się, iż z bezpłatnego przejazdu mogą korzystać:

- 1) Posiadacze żetonów.
- 2) Oficjaliści kolejowi, robotnicy i ich rodziny, także pracownicy obcych kolei za biletami rocznymi, jednorazowymi i prowizyjnymi.
- 3) Księża zdążający z ostatnią posługą, osoby pozostające pod protekcją Towarzystwa Czerwonego krzyża, siostry miłosierdzia, studenci i wychowawcy wyższych zakładów naukowych, po przedstawieniu odpowiednich świadectw.
- 4) Ciężko chorzy urzędnicy kolejowych i ich rodziny, oraz bagaże, utensylja domowe i prowizja, stanowiące własność pracowników Towarzystw kolejowych.

Z przejazdu zaś ze znaczną ulgą, bo za potrąceniem 75% korzystać mogą: rodzice, bracia i siostry urzędników etatowych, a ładunki do nich należące wedle taryfy służbowej, t. j. po 1/100 kop. od puda i wiorsty.

Co się zaś tyczy wydawania bezpłatnych biletów: dostawcom, przedsiębiorcom kolejowym i ich robotnikom, urzędnikom: ministerjum komunikacji, zarządom żandarmerji policyjnej, pocztowo-telegraficznemu, kontroli państwowej, urzędnikom celnym i akcyzy, urzędnikom ministerjum spraw wewnętrznych i sprawiedliwości, doktorom, weterynarzom, fellezom, policji, osobom nadzoru prokuratorskiego, sądom śledczym, zawiadującym przewozem wojsk, komendantom stacyj i wogóle na przewóz osób i ładunków władz wojskowych — przywilej korzystania z bezpłatnego przejazdu jest pozostawiony, z zastrze-

Odezwał się więc w Baumbachu dawny bursz niemiecki, trochę cygan, trochę włóczęga, zawsze wesoły, równy, nie zagłębiający się zbyt w sprawy, których człowiekowi przenikać nie dano. Zamiast medytować nad nieością tego świata i życia ludzkiego, skarżyć się, zawodzić, lamentować, zatrząść siebie i innych chorobliwym pesymizmem, znakomity liryk germański patrzy naokoło siebie przez różowe okulary, starając się wydobyć z „szarej doli” jaknajwięcej barw i dźwięków jasnych. Tkwi w nim i odrobina łobuza. Czasem odezwie się horacjuszkowskie, epikurejskie *carpe diem*.

Takiej liryki pogodnej potrzebowały Niemcy po genialnych zgryźliwościach Heinego i jego naśladowców, przeto przyklasnęły Baumbachowi odrazu, rzucając mu wieniec laurowy.

Artystyczne znaczenie Baumbacha określa Jankowski w sposób następujący:

— Trzeba go czytać w oryginale, aby odczuć cały powab, urok i wdzięk jego poezji. Przekład każdy, obawiamy się, by nie stał owych zalet, jak delikatnego puszku z owocem, a suche, prozaiczne sprawozdanie chyba tę jedyną mieć będzie zasługę, że może zapoznać w części publiczność naszą z autorem nawiązków oryginalnym, a któregoś z poetów naszych do przekładu jego utworów zachęci. Baumbach jest dla nas typem niemal zupełnie obcym; porównać go nie sposób z którymkolwiek naszym lutnistą. Jest w nim i swobodna jowialność Hansa Sachsa i subtelny dowcip oraz uśmiech przez lzy (?) Heinego i humor Scheffla i rozkoszna mądrość Mirzy Schafly'ego, a ponad tem wszystkim poczucie piękna i wysoki artyzm, trzymający na wodzy te cechy charakterystyczne. Baumbach nie wpada nigdy w trywjalność, w sarkazm zbyt daleko posunięty, lub

żeniem ścisłego stosowania cyrkularzy, wydanych w tym przedmiocie w rozmaitym czasie przez ministerjum komunikacji i wogóle przy zachowaniu istniejących przepisów.

Instytucje dobroczynne zaś, które życzyłyby sobie uzyskać prawo bezpłatnego przejazdu, mogą otrzymać pozwolenie po uprzednim każdorazowym porozumieniu się zarządu z departamentem kolejowym.

Po nadto wszelkie inne prośby i żądania rozmaitych osób i instytucyj, według nowego prawa, przez zarządy kolejowe uwzględniane nie będą.

K. W.

Europa czy marznie?..

W piśmie, wystosowanym do nowojorskiego *Heralda*, stwierdza znany astronom francuzki, Kamil Flammarion, że klimat Francji, a prawdopodobnie i Europy całej z roku na rok staje się ostrzejszym.

Przekonał on się, że w Paryżu każdego niemal miesiąca niższa od normalnej panuje temperatura. Spostrzeżenia meteorologa Lancaster'a z Brukseli, jako też zapiski stacyj meteorologicznych w Greenwich, w środkowej i południowej Francji ten sam dają rezultat.

Flammarion na zasadzie powyższych danych wyprowadza wnioski, odnoszące się do pozostałych krajów Europy i na zakończenie wywodów swoich stawia pytanie: azali część ta świata nie stoi w przededniu nowej epoki lodowej?

Pytaniem tem, ze względu na Austrię, zajął się ze swej strony dyrektor centralnego wiedeńskiego zakładu meteorologicznego, dr. Juljus Hann, i spostrzeżenia swoje ogłosił w *Neue freie Presse*.

Dr. Hann potwierdza, iż przebywamy obecnie, a może kończymy już przebywać pewien period oziębienia przeciętnej temperatury; zauważono fakt ten tak w Niemczech, jak i Francji, Belgji i Anglii. Nie godzi się jednak z twierdzeniem, aby obniżanie się to ciepłoty stałem było, wiać naprzód postępującem.

Na poparcie tego ostatniego uczony podaje w tablicy zestawienie przeciętnej temperatury z dwóch odległych sobie punktów Austrii w przeciągu 10-let upłynionych. Punktami temi są Wiedeń i Lesina, wyspa, położona na półwyspie dalmatyńskim. W obydwóch tych miejscowościach, dla Wiednia z 50-letniej obserwacji, dla Lesiny z 30-letniej średnia temperatura roczna daje 9.7 i 16.3 stop. Celsjusza.

A oto tablica porównawcza z ostatniego lat dziesiątki:

	Wiedeń stopni	Lesina stopni
1881	-1.0	-0.3
1882	+0.7	+0.3
1883	-0.3	-0.6
1884	+0.2	-0.7
1885	0.0	-0.1
1886	-0.1	+0.1
1887	-0.8	+0.3
1888	-1.0	-0.5
1889	-0.6	-0.4
1890	-0.4	-0.4

Całe powyższe dziesięciolecie chłodniejszym było od normy o 0.3 do 0.4 stopnia, nawet na południowych

w sentymentalność ekliwa, bo jest artystą do szpiku kości. Umie on we wszystkim zachować miarę: nigdzie przesady, nigdzie rozwekłej deklamacji, a przede wszystkim zdrowy pokarm podaje czytelnikowi.

Charakterystyka powyższa odpowiada rzeczywistości modelowi, wszakże byłoby niezawodnie lepiej, gdyby Jankowski, zamiast sprzedawać czytelnika osobie, pozwolił mówić więcej samemu Baumbachowi. I połączenie współczesnej liryki niemieckiej z dawniejszą nie byłoby zaszkodziło sylwetce, której braknie tła.

Daleko wyraźniej, plastyczniej wyszedł w oświetleniu Jankowskiego drugi poeta germański, więcej u nas znany, niedawno zgasy (w r. 1866-ym) Wiktor von Scheffel.

I autor „*Trębacza z Säkkingen*” nie był płodny. *Non multa* pozostawił po sobie, lecz *multum*.

— Sławę i wyjątkowy rozgłos — mówi Jankowski — zawdzięcza Scheffel nietylko wybitnemu talentowi poetyckiemu, ile charakterowi swoich utworów: przyszyły one istotnie w porę. Liryka niemiecka pod wyłącznym niemal wpływem Heinego zaczynała już nużyć przesycą sarkazmem i ironją publiczną. Scheffel zaśmiał się wesoło, zabawił pustym żartem, komieczną parodią, czysto studenckim, tak popularnym w Niemczech humorem i zyskał szczerzy poślask.

Do charakterystyki Scheffla, naszkicowanej przez Jankowskiego, trudno cośkolwiek dodać. Wyczerpuje ona główne rysy i odrębności poety niemieckiego.

— Oryginalność Scheffla polega głównie na traktowaniu obranego przedmiotu. Serjo rzadko kiedy przemawia: świętych i bohaterów, mocarzów i panów

krancach monarchji. Ten sam objaw zauważono i w Rzymie, ale w mniejszym stopniu, co dowodzi pewnej granicy spadku na południu. Mniemanie to potwierdzają obserwacje, czynione w Algierze za lata od 1883-go do 1888-go, gdzie nawet podwyższenie ciepłoty sprawdzono, zwłaszcza w czasie miesięcy suszy. I tak w r. 1883-im średnia roczna ciepłota wynosiła tu 17.6 stop., w roku 1887-ym zaś i 1888-ym 18.5, pozycje te w czasie suchej pory roku dają 22.6 i 24.6 stop.

W Wiedniu ciepłota do r. 1888-go spadała, od tej zaś pory podnosi się. Średnie temperatury zimy i lata ten sam mają charakter, co i całoroczne.

	1885	1886	1887	1888	1889	1890
Zima . .	+0.5	-0.9	-0.7	-1.7	-0.4	-0.9
Latem . .	-0.4	-0.7	+0.1	-1.2	0.0	-0.7

Zima z r. 1890/91 należała do najchłodniejszych od czasu zimy z r. 1837/38, była bowiem niższą od normalnej o 3.7, zima zaś z r. 1837/38 o 3.8 stopnia. W zapisach porównawczych, prowadzonych w Wiedniu, aż po r. 1775-ty dwie zimy tylko spotykamy chłodniejsze, a mianowicie z r. 1798/99 o 4.4 stop. niższą i fenomenalną zimę z r. 1829/30 o 6.3 stop. poniżej normy. Zima z r. 1890/91 zajmuje zatem ze względu na niską temperaturę od r. 1775-go czwarte miejsce.

Na szczególną zasługuje tu uwaga, iż od r. 1877-go nie mieliśmy wcale lata upalnego, jednocześnie zaś zimy od r. 1881—1885-go należały do bardzo łagodnych. Wahanie się temperatury w trzech miesiącach letnich dało: 1878—0.7 st., 1879—0.6 st., 1880—0.5 st., 1881—0.4 st., 1882—1.6 st., 1883—0.4 st., 1884—1.3 st. Na tem zamyka się szereg chłodnych i zimnych lat powyżej wspomnianych.

Wobec całego tego szeregu pór letnich chłodnych, nie dziwne, że zrodziło się pytanie, azali nie grozi nam powtórzenie się epoki lodowej? W przeciwieństwie jednak stoją lata z roku 1834, 1846, 1857, 1859, 1861 i 1868-go. W r. 1834-ym średnia ciepłota od maja aż do września wyższą była ponad normę 3.3 stopnia; w r. 1868-ym także nieprzerwany period ciepła trwał od dnia 1-go maja aż do października włącznie.

W perjozie chłodu, w jakim się obecnie znajdujemy, a który od r. 1886-go całą środkową i zachodnią Europę objął, pocieszającym jest fakt, że nie pierwszy raz się to powtarza, a po chłodnym szeregu lat następowały dłuższe periody ciepła.

Renou przed kilku laty już zauważył, iż przeciąg czasu od r. 1838—1847-go w tym samym stopniu stał ciepłota, poniżej normy, co i lata od 1879—1888-go. Zmiany temperatury w latach od 1837—1845-go tak dla Wiednia, jak i Paryża zgadzały się niemal zupełnie, co dowodzi jednoczesnego rozszerzenia się na większych przestrzeniach anomalii w ciepłocie. Deficyt jej dla Wiednia w owym dziewięcioleciu wynosił przeszło 1 st., dla Paryża zaś 0.4 st., co nie mało znaczy; pory letnie również były bardzo chłodne. W przeciwstawieniu dziesięciolecie od r. 1861—1870-go i następnie period od r. 1872—1874 wykazywały nadwyżkę ciepłoty.

Zawiła kwestja periodycznego powtarzania się długotrwałych zmian w ciepłocie w krótkiej notatce omówić się nie daje, pewną zdaje się jednak rzeczą, iż zmiany te w żadnym nie stoją związku z 11-letnim periodem powiększania się plam na słońcu, związku, o którym tyle i tak chętnie rozprawiano.

traktuje niemal zawsze z całą swobodą, *en camarade*; są to wszystko jego dobrzy znajomi, koledzy. Rzadko o poważniejszą, głębszą myśl potracą—naturę uwielbia, ale majestat jej nie budzi w nim podniosłego nastroju; groza bitew, cierpienia kochanków—wszystko zdaje się być dlań zwykłymi wypadkami powszedniego życia. Nie cierpi, nie wyrzeka, nie oburza się, nie przeraża, cobądź się stanie i tak jeszcze zawsze aż nadto dobrze dzieje się na tym wesółym bożym świecie.

— Jak w życiu, tak i w dziełach swoich, nigdy nie przekroczył miary, nie porwał się na zadanie, przerastające siły jego i uzdolnienie.

Jankowski rozpatrzył dość szczegółowo główne dzieło rymowane Scheffla (*Der Trompeter von Säckingen*), potrafił o zbiorce jego poezji lirycznych (*Frau Aventiure*) i nie pominął głośnej powieści historycznej (*Elkehard*).

Cytaty albo sam przełożył, albo posłużył się tłumaczeniami i przeróbkami Włodzimierza Zagórskiego.

Mówiąc o studiach literackich należy wspomnieć „Pieśni Wacława Potockiego”, wydane i zaopatrzone komentarzem przez J. K. Plebańskiego.

Zasłużony profesor i jeden z najlepszych naszych stylistów, odkrywca Olbrycha Karmanowskiego, poecie wieku XVII-go, zabrał się do wyjaśnienia kilku nieustalonych jeszcze danych z życia Potockiego.

Wiadomo, że do biografii poetów z XVII-go w. braknie nam dat najgłówniejszych. Nie znamy między innymi nawet roku urodzenia i śmierci autora „Wojny chocimskiej”. Szczegóły, podane przez Juszyńskiego i Feliksa Bentkowskiego, okazały się, po bliższym rozbiorze, nieuzasadnionymi. Samą „Wojnę

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

== Korespondent nasz petersburski pisze: „Celem ustanowienia szybkiej komunikacji między Petersburgiem a Warszawą, główne Towarzystwo kolei zamierza w przyszłości kursujący w ciągu letnich miesięcy między Petersburgiem a Wierzbolowem pociąg kurjerski, zwany błyskawicznym, uzupełnić pociągiem, idącym z taką samą szybkością od Wilna do Warszawy, oraz ustanowić w kierunku odwrotnym pociąg kurjerski, wychodzący z Warszawy przed wieczorem, któryby łączył się w Wilnie z nadchodzącym z Wierzbolowa pociągiem błyskawicznym nr. 2. Przejazd z Warszawy do Petersburga i w kierunku odwrotnym trwałby zaledwie 24 godzin. Z uwagi jednak, iż według rozkładu jazdy, który dla kolei petersbursko-warszawskiej na czas miesięcy letnich już wypracowano, projektowany pociąg kurjerski stawałby w Warszawie o godzinie 11-ej przed południem według zegara petersburskiego, to jest krótko po odejściu z dworca kolei wiedeńskiej w kierunku ku Granicy osobowego pociągu nr. 3-ci, i tym sposobem bezpośrednia komunikacja Petersburga z Wiedniem nie mogłaby być utrzymana przez nowo projektowany pociąg kurjerski kolei petersbursko-warszawskiej, rada zarządzająca głównego Towarzystwa zwróciła się z prośbą do kolei wiedeńskiej o wprowadzenie zmian nieznacznych w rozkładzie pociągów osobowych ostatnio wymienionej kolei nr. 3. Gdyby żądaniu temu kolej wiedeńska nie mogła zadość uczynić, główne Towarzystwo odłoży do przyszłego lata ustanowienie pociągów kurjerskich na oddziale Wilno-Warszawa, i ograniczyć się w ciągu bieżącego lata uzupełnieniem błyskawicznych pociągów nr. 1 i 2-gi kursującymi 3 razy tygodniowo między Wilnem i Białymstokiem pociągami kurjerskimi, pragnąc, w porozumieniu z kolejami południowo-zachodnimi, ustanowić niezwłocznie szybką i wygodną komunikację Petersburga z Odesą przez Białystok.”

== Z Petersburga pisze nasz korespondent: „Skutkiem pomyślnego rozwoju operacji zaliczkowych, dokonywanych przez niektóre towarzystwa kolejowe na zastaw przewożonego przez nie zboża, ministerjum finansów zamierza zatwierdzić i nadać przepisy, wydane w tej mierze na przeciąg lat trzech d. 14-go czerwca r. 1888-go. Że zaś praktyka wykazała potrzebę wprowadzenia niektórych zmian do wymienionych przepisów, ministerjum finansów wezwowało towarzystwa kolejowe, które udzielały zaliczek na zboże, do wydelegowania swych reprezentantów na specjalną konferencję, w której pod przewodnictwem członka komitetu taryfowego W. W. Maksimowa stwierdzono potrzebę upoważnienia w przyszłości zarządów kolejowych do powiększenia dotychczasowych norm pożyczkowych, a zarazem niżenia stopy procentowej i zmniejszenia opłaty specjalnej, pobieranej od interesantów na utworzenie funduszu rezerwowego. Podczas gdy przepisy z d. 14-go czerwca 1888-go r. ustanowiły jako *maximum* pożyczki 60% wartości zboża na najbliższym rynku, obecnie zaprojektowano udzielanie pożyczek na zboże przewożone

kolejami w stosunku 80% wartości sprzedażnej w razie zażądania pożyczki na zboże pozostające w składach kolejowych; w stosunku zaś 90% w razie zażądania zaliczek krótkoterminowych. Skoro jednak w ostatnim wypadku udzielona zaliczka nie zostanie zwrócona w ciągu 7-tu dni od daty przybycia zboża na miejsce przeznaczenia, towarzystwa kolejowe będą miały prawo sprzedać przewiezioną partję. Pobierana dotąd na utworzenie funduszu rezerwowego opłata w wysokości $\frac{1}{300}$ sumy wypożyczonej ma być w przyszłości obliczana interesantowi w stosunku 2% rocznie za czas korzystania z zaliczki. Opłata, pobierana w stosunku $\frac{1}{3}$ kopiejki od puda tytułem magazynowego, ulegnie natomiast podwyższeniu do $\frac{1}{2}$ kop. od puda, ponieważ norma dotychczasowa nie zapewnia, jak praktyka wykazała, zwrotu kosztów utrzymywania składów. Zmienione w tym duchu przepisy mają być w przyszłości stosowane nie tylko do „transportów zbożowych” według brzmienia przepisów czasowych z d. 14-go czerwca 1888-go roku, lecz do „wszelkich gatunków zboża”, a nadto do węgla, tytoniu, lnu, spirytusu, cukru i budulcu. Towarzystwa kolejowe mają być zarazem zobowiązane do ubezpieczania transportów, na które udzielone zostały zaliczki.”

== W uzupełnieniu depeszy naszej onegdajszej, otrzymujemy dziś następujące z Petersburga informacje: „Na posiedzeniu reprezentantów banków ziemskich, odbytem pod przewodnictwem p. ministra finansów, zdecydowano przystąpić do konwersji długów 6% na 5%. Możliwość konwersji listów zastawnych 6% na 5% z urzędu została uznana za niedopuszczalną. Jednocześnie, ażeby dłużnikom ułatwić występowanie z pożyczkami i pobieranie nowych, utworzony został syndykat z firm zagranicznych i banków petersburskich: Międzynarodowego, Dyskontowego i Russkiego dla handlu zewnętrznego. Kurs listów 5% syndykatawi oznaczono po 99 za 100.”

== *Birż. wiad.* donoszą, iż kwestja wprowadzenia na giełdę petersburską 4% listów likwidacyjnych Królestwa Polskiego została zaniechana.

== Dzienniki petersburskie donoszą, iż istnieje projekt utworzenia specjalnego komitetu ornitologicznego przy ministerjum dóbr państwa.

== Stosownie do zatwierdzonego już zdania rady państwa, w budżecie wydatków ministerjum komunikacji w r. 1891-ym zamieszczone zostały fundusze na zakup materiałów i przedmiotów, potrzebnych do robót w r. 1892-im wykonać się mających, a mianowicie: na naprawę komunikacji wodnych 400,000 rs.; na naprawę zwyczajną tychże komunikacji 300,000 rs. i dróg bitych 600,000 rs. Przytem na memoriale, dotyczącym szczegółowego podziału wyznaczonych na r. 1891-szy sum, p. minister komunikacji położył następującą decyzję: zwrócić szczególną uwagę zarządów okręgowych na możliwość nowego porządku rzeczy, zaprowadzonego dla osiągnięcia większego pośpiechu i taniości odpowiednich robót, tem więcej, że same okręgi nieraz już wskazywały na późne wysygnowanie funduszy, jako na jedną z przyczyn niezwykłego zwiększonego kosztu danej roboty.

== Otrzymujemy co następuje: „Komisja reprezentacyjna wystawców tutejszych na wystawie środkowo-azjatyckiej w Moskwie, po powrocie swych delegatów z Moskwy i wobec zbliżającego się terminu otwarcia wystawy w d. 5-ym kwietnia r. b., na zaszczyt najuprzejmiej uprasza pp. przemysłowców i fabrykantów, przyjmujących za jej pośrednictwem udział w tejże wystawie, o łaskawe przybycie w d. 3-im kwietnia r. b., t. j. w piątek, do kancelarii wystawy (Krakowskie Przedmieście 66), o godzinie 8-ej wieczorem, celem wysłuchania ogólnego sprawozdania z dotychczasowej działalności komisji i ostatecznych postanowień i instrukcji komitetu centralnego wystawy.”

== W sprawie ewentualnego przedłużenia linii nowobudowanej od rogatek belwiderskich do Czerniakowa w stronę Wilanowa notujemy następujące szczegóły: Linja tramwajowa, wyminawszy Czerniaków po za murami poklasztornemi, wyjdzie na drogę, wiodącą do ostatniej bramy wilanowskiej na lewo od kościoła. Połowa tej drogi od fortu wilanowskiego jest brukowaną, na nasypie wysokim, wolnym od zalewów i tu też budowa linii nie przedstawia trudności, dalej wszakże do samych wrót Wilanowa wiedzie piaszczysty gościniec, zalewany wiosną z łak sąsiednich. Tę część drogi dla ułożenia szyn należy wzmocnić i okopać od zalewów rowami. Pozwolenie na użycie drogi fortowej brukowanej pod budowę linii tramwajowej już uzyskano. Może szybko postępująca budowa linii od rogatek do Czerniakowa zachęci do dalszego składania udziałów, celem zakończenia linii w Wilanowie, jak to w projekcie zamierzono.

chocimską” przypisywano, zrazu (Stanisław Przyłęcki) komuś innemu (Andrzejowi Lipskiemu), dopiero Karol Szajnoch, poznawszy błąd Przyłęckiego, rozpiął się (w r. 1854-ym) nieco obszerniej o Wacławie Potockim. Później zajmowali się autorem „Wojny chocimskiej”: Mecherzyński, Nabelak, Belcikowski i Tyszyński.

„Pieśni”, wydane przez Plebańskiego z współczesnego rękopisu pastora Trębeckiego („*Wiridarz poeticki*”), objaśniają pod pewnym względem nastroj duchowy muzy Potockiego.

— Pasterz święty — przyznaje się Potocki w pieśni szóstej:

... i jam z Twojej owczarni
Za inszym wodzem obłądził się marnie
I zginałbym był już bez wątpliwości.
Byś mnie nie szukał z Swojej Opatrzności.

*
Świat między kozy wmieszał był bodzące,
I zaprowadził na moczary Ignace;
Byś mi na pomoc nie dał Swojej ręki,
Utonąłbym tam był na wieczne męki.

W wyznaniu tem odczuje każdy skrunę nawróconego.

Dowiadujemy się także z „Pieśni”, że Potocki tułał się podczas wojen szwedzkich razem z innymi na Szlązku.

Dwa te szczegóły dodał Plebański do ubogiej dotąd biografii autora „Wojny chocimskiej”.

W Bibliotece najcenniejszych utworów literatury europejskiej, w dziale literatury rzymskiej, wyszły w przekładzie Jana Wolframa dwie komedje Plauta (Zołnierz Samochwał — Bliźnięta) z przedmową Piotra Chmielowskiego.

Teodor Jeske-Choiński.

— Z powodu skarg pasażerów na parowcach osobowych na Wiśle, iż towary zajmują znaczną część statków, tak, iż towary te tamują swobodę ruchów, postanowione ma być, iż do kajut pod żadnym pozorem, oprócz bagażu mniejszego pasażerskiego, wnosić ich nie wolno, na pokładach zaś mają być ściśle oznaczone miejsca dla składania ładunków. Mięsa, łoju i ryb przewozić na statkach pasażerskich nie będzie wolno.

— Służba kasy miejskiej, ustanowiona dla przedmieść nowoprzyłączonych, składająca się z komisarzy kasy i pięciu dozorców, rozpoczyna swoje czynności w ciągu b. m. Przedewszystkiem sporządzony będzie wykaz i podział procedurzystów zamieszkujących te dzielnice, a mających wnosić opłaty miejskie.

— Z zapisu dra Leona Landego wakuje wsparcie w sumie 95 rs., przeznaczone dla podupadłego lekarza, wdowy lub sieroty po nim wyznania mojżeszowego, w razie braku takiego kandydata—podupadłemu lekarzowi powiatowemu, wdowie lub sierotom, albo wreszcie lekarzowi podupadłemu, wdowie lub sierotom po nim wyznania chrześcijańskiego. Prośby o udzielenie tego wsparcia przyjmuje komitet kasy podupadłych lekarzy (Nieczała nr. 7-my).

— Jutro, o godzinie 7½ wieczorem, w lokalu Towarzystwa opieki nad zwierzętami (Zielna 19), odbędzie się posiedzenie rady opiekunów cyrkułów, na które to posiedzenie prezes rady zaprasza rzeczywistych członków Towarzystwa.

— Z powodu rozwinięcia się influenzy wśród koni w koszarach 3-go oddziału straży, p. o. oberpoli-majstra polecił, aby wyjazd do pożarów z pomienio-nego oddziału na pewien czas wstrzymać.

— Dla obejrzenia pod względem budowlanym, sanitarnym i bezpieczeństwa ogniowego posesji pod nrem 7-ym przy ulicy Piwnej wyznaczono specjalną komisję złożoną z komisarza cyrkułu zamkowego, lekarza miejskiego, brandmajstra straży, budowniczego i dwóch obywateli miasta.

— Wykryto, iż w domach pod nrem 3-im przy ul. Milej i pod nrem 25-ym przy ulicy Gęsiej istnieją chodery czyli szkoły żydowskie bez właściwego pozwolenia. Szkoły te z polecenia p. o. oberpoli-majstra zamknięto i utrzymujących pociągnięto do odpowiedzialności sądowej.

— W przeciągu miesiąca, licząc od 13-go lutego do 13-go marca r. b., było w mieście: dzieciobójstw 2, samobójstw 2, podrzuceń dzieci żywych 4 i martwych 4, zezadzeń 2, zamachów samobójczych 6, kaleczeń z wypadków 4, poronień podczas bójki 7, pożarów 4, przejechań: przez dorożkarzy 11, wozy robocze 3, ekwipaże prywatne 2 i tramwaje 1.

— Zauważywszy, że stróże przy wykonywaniu swych obowiązków na ulicach ubrani są nieporządnie, p. o. oberpoli-majstra, jak donosi *Gaz. poli.*, poleca służbie wykonawczej dopilnować, aby stróże zawsze byli ubrani porządnie i według ustanowionego dla nich wzoru, a nadto na czapek winni mieć numer tego domu, w którym służą.

— Słyszeliśmy, iż opróżnione po ś. p. drze Lubelskim stanowisko lekarza konsulatu francuskiego, a zarazem członka komitetu w Towarzystwie dobroczynności zajmie dr. Vacqueret; na godność tę honorową konsulat otrzymał kilkunastu kandydatów, w tej liczbie kilku poważnych.

— Z teatru i muzyki.

* Trupa russka daje jutro szóste przedstawienie w teatrze Letnim; odegrane będą sztuki: „Szalone pieniądze” i „Monolog” Szmidthoffa.

* Teatr Rozmaitości wystąpi jutro z komedią Bałuckiego „Klub kawalerów”, która ma przywilej przez pełniania stałego teatru.

* W teatrze Małym jutro „Nitouch e” z Zimajewem.

* Na scenie teatru Rozmaitości odbyła się dzisiaj próba jeneralna z „Honoru” Sudermana.

* Pierwsze przedstawienie w sobotę.

* Wzniesienie „Strasznego dworu” odłożone zostało do soboty przyszłej.

* Niedyspozycja panny Cordier wpływa na zmianę bieżącego repertuaru opery.

* Dzisiaj afisz zapowiada moniuszkowską „Halkę” z Myszugą w roli Jontka.

* Przeciwna operetka Stanisława Dunieckiego „Pazowie” pojawi się już na przyszłotygodniowym repertuarze teatru Małego.

* Wczorajszego wieczora na przedstawieniach znajdowało się osób w teatrach: Letnim na przedstawieniu trupy russkiej Korsza 758, Rozmaitości 370 i Małym 287; na koncercie Towarzystwa muzycznego w salach ređutowych 415.

— „Na garnuszek.”

Redakcja *Kolców*, pragnąc prędzej rozprzedać po-

została ilość egzemplarzy wydawnictwa „Na garnuszek”, obniżyła cenę do 20 kop.

Jak wiadomo, dochód z jednodniówki wpłynie na rzecz instytucji ubogich matek i dzieci.

— Melpomena koczująca.

Podczas tegorocznego sezonu letniego, oprócz towarzystw dramatycznych, które się ulokują w „Belle-vue”, „Wodewilu” i „Eldorado”, dwie trupy osiadają po za miastem.

Nowo zawiązywane towarzystwo pp. R. i C. osiadzie w „Promenadzie”, p. Stanisławski zaś stara się o teatrzyk na Czystem.

— Sprzedaże.

W dniu wczorajszym w tutejszym sądzie okręgowym sprzedane zostały w drodze subhastacji dobra ziemskie Chocenek-Jarantowiczki, w pow. włocławskim, 613 mórg 237 piętów, będące własnością Wilhelma Langeo, które nabył za rs. 22,504 Salomon Izbiński.

Dobra te, obciążone długami w ilości rs. 260,485, do pierwszej licytacji, która nie doszła do skutku, oszacowane były na rs. 40,000.

Posesję warszawską nr. 1754A (nowy 1) przy ul. Kaliksta (własność Maksymiljana Gerlacha), składającą się z 6,000 łok. kw. placu, na którym wybudowano parterowy dom frontowy i także oficynę, nabył Władysław Zaremba za rs. 6,100; długi hipoteczne wynosiły rs. 29,674.

— Ruch w przemyśle.

Jedną z tutejszych większych fabryk, wyrabiającą specjalnie maszyny i przyrządy do gorzelni, browarów, młynów i t. p., wprowadza obecnie nowy oddział, spajania części kotłów parowych bez używania nitów.

Kotły, w ten sposób fabrykowane, sprowadzane dotąd z Anglii, odznaczają się niezwykłą wytrzymałością i siłą.

Za rogatką wolską przy drodze, prowadzącej do zakładu gazowego, puszczone będzie wkrótce farbiarnia parowa, zakładana przez miejscowego przemysłowca.

Zakłady fabryczne Towarzystwa akcyjnego na Solcu otrzymały świeżo znaczne zamówienia na dostawy potrzeb kolejowych do Cesarstwa.

Zakłady te mają zwiększyć liczbę robotników.

Górale galicyjscy, zasilaający Warszawę wyrobami koszykarskimi, w celu uniknięcia opłaty wysokiego cła oraz kosztów przewozowych, otwierają fabrykę w obrębie miasta.

Przedsiębiorstwo, rozpoczęte na skromną skalę, zatrudni kilkunastu robotników.

— Gaz lub elektryczność.

Rada m. Kowna postanowiła zmienić dotychczasowy sposób oświetlania naftą i zastąpić go gazem lub elektrycznością.

Firmy, pragnące podjąć się zaprowadzenia nowego rodzaju oświetlenia Kowna, zostały wezwane o złożenie jaknajrychlej swoich warunków.

Kontrakt z dotychczasowym przedsiębiorcą oświetlania upływa w lecie r. b.

— Bociany.

W ogrodach przy rogatce wolskiej od kilku dni osiedliły się bociany.

Ogrodnik, pan G., przybyszom, narażonym na flegę spóźnionej wiosny, pod gniazdami rozrzuca żywność.

— Uwieszone kaucje.

Otrzymujemy od kilku przemysłowców skargę na dziwną opieszałość zarządu kolei nadwiślańskiej.

W miesiącu październiku r. z. ogłoszone zostały różne dostawy dla tejże drogi za pomocą t. z. „submisji”.

Każdy z konkurujących przestał opieczetowaną deklarację i kaucję w stosunku 10% do zadeklarowanej sumy.

Spodziewano się, iż w grudniu nastąpi decyzja. Tymczasem kwiecień się rozpoczyna, a żadnej rezolucji dotąd niema.

Wielu przemysłowców chce odstąpić od konkurencji, byleby kaucję zwrócono, lecz zarząd odmawia.

Dla niejednego takie bezprocentowe w ciągu pół roku uwieszenie gotowizny przynosi znaczne straty. Zniecierpliwieni przemysłowcy zamierzają wystąpić w tym względzie z akcją sądową.

— Kradzieże.

Zamieszkałej przy ul. Stawki pod nr. 51-ym Franciszce Krauzowej skradziono różne ubranie wartości 164 rs. — Z mieszkania H. Zallsejma przy ul. Milej pod nr. 3-im skradziono różnych towarów na sumę 140 rs. — Zamieszkałemu przy ul. Krochmalnej pod nr. 48-ym Karolowi Godlewskiemu skradziono różną garderobę wartości 169 rs. — Zamieszkałej przy ul. Hożej pod nr. 7-ym p. Cecylii Moszczyńskiej, w kościółku Towarzystwa dobroczynności ukradziono woreczek, w którym znajdowało się 28 rs., 6 sztuk 20-markowych złotych i 3 pierścionki; strata wynosi około 300 rs.

— Niespokojny sen.

Wczorajszego wieczoru stangret, Jan Leszczyk, siedząc na kozle karety, zdrzemnął się i, przechyliwszy się, spadł na bruk. Leszczyk złamał nogę i zranił się dotkliwie w tył głowy.

— Przy pracy.

Dwaj robotnicy: Karol Siennicki i Michał Kurek uprzątałi wczoraj dół, przeznaczony na skład kartofli za rogatkami petersburskimi.

Podczas tej czynności zwałiła się ziemia, uniemożliwiając wyjście.

Kurek, oprócz lekkiego uszkodzenia klatki piersiowej, ważniejszego szwanku nie doznał, lecz Siennickiego wydobyto z ciężkimi obrażeniami nóg i z trudnością zdołano do zmysłów przyprowadzić.

— Nagły zgon.

W dniu wczorajszym w fabryce kapeluszy pod nr. 9-ym przy ul. Mylnej jedna z robotnic, Agnieszka Budziszewska, spadła z krzesła i nagle życie zakończyła.

Pod nr. 52-im przy ul. Ogrodowej zmarł nagle Józef Pawlik. W obu wypadkach zwołki zabezpieczono, celem przeprowadzenia śledztwa sądowego.

— Samobójstwo.

Dziś w nocy, w mieszkaniu własnem pod nr. 39-ym przy ul. Królewskiej, wystrzałem z rewolweru pozbawił się życia Henryk B.

Przyczyną samobójstwa był prawdopodobnie rozstrój nerwów, na jaki zmarły od kilku lat mocno cierpiał.

— Morderstwo.

Dwaj czeladnicy: Józef Bączewicz, stolarz i Ignacy Lajmus, ślusarz, oddawna żyli z sobą w stosunkach zażyłej przyjaźni, a nawet od pewnego czasu zajmowali wspólne mieszkanie pod nr. 27-ym przy ul. Tamka.

Przyjaźń tę rozzerwała miłość, obaj bowiem starali się o względy jednej kobiety.

Czeladnicy-rywale przestali niebawem z sobą rozmawiać i, szczególnie Bączewicz, objawiał nieprzyjazne uczucia dla współlokatora.

Ton ostatni uważał, iż dłuższe wspólne mieszkanie staje się niepodobnem, postanowił przeto z Bączewiczem stanowczo się rozmówić.

Rozmowa, z początku spokojna, zamieniła się później w gwałtowną kłótnię.

Bardziej powściągliwy Lajmus chciał wyjść z domu, lecz Bączewicz zastąpił mu drogę.

Zniecierpliwiony ślusarz starał się przeciwnika usunąć.

Wówczas Bączewicz pochwycił duto stolarskie i pchnął nim Lajmusa w piersi tak głęboko, iż ostre narzędzie przebiło płuca.

Brojącego w krwi ślusarza, w stanie bezprzytomnym, odwieziono do szpitala św. Rocha.

Tu Lajmus w godzinę później życie zakończył.

Mordercę aresztowano.

— Pożary.

Dziś, o godz. 7-ej rano, pod nr. 38-ym przy rogu ul. Smoczej i Ostrowskiej w piekarni, od silnie rozgrzanego pieca, zapalił się sufit, a ogień przedostał się do lokalu na szynk zajętego.

Dwa oddziały straży: z Nalewek i koszar mirowskich, w ciągu dwóch godzin pożar ugasiły.

Piekarnia została zalana wodą i zapasy mąki oraz pieczywa zniszczone.

W szynku, oprócz zepsucia całego urządzenia, wyrabano w 4-ch pokojach podłogi, jak również ściany, gdyż z powodu gęstego dymu inaczej nie można było się dostać.

Sąsiedni lokatorowie przy usuwaniu ruchomości wielkie szkody ponieśli.

Pod nrem 53-im przy ul. Hożej, w jednym z mieszkań od rozlanej nafty zapaliły się sprzęty, a pod nrem 6-ym przy ul. Zabłowskiej obficie nagromadzona słoma.

W obu wypadkach domownicy ogień stłumili.

+ Istniejące od lat dziesięciu w Kamieńcu Towarzystwo wspierania uczącej się młodzieży liczyło w r. z. 24-ch członków honorowych i 72-ch stałych; miało zaś dochodu 1,648 rs. Kapitał żelazny wynosił w r. z. 3,080 rs., obrotowy 506 rs. W r. z. wydano na wpisy rs. 1,297, a mianowicie w pierwszym półroczu dla 21 uczniów i 22 dziewcząt, w drugim dla 19 uczniów i 14 dziewcząt. W ciągu lat dziesięciu Towarzystwo wydało na ten cel 18,960 rs., zebrało zaś 24,542 rs. Nadto kamieniecka komisja Cesarzowskiego Towarzystwa dobroczynności w r. z. wydała na wpisy, odzież i potrzeby szkolne dla uczniów 2,349 rs., a w r. b. na pierwsze półrocze 823 rs.

+ Towarzystwo akcyjne w Krzywym-Rogu, eksploatujące rudę żelazną, zakłada tamże fabrykę farb mineralnych.

+ Komisarzem do spraw włocławskich powiatu łęczyckiego mianowany został p. Sachs, dotychczasowy komisarz powiatu tureckiego.

+ Kąpiele fabryczne.

Z Częstochowy korespondent nasz pisze:

„Jako przyczynek do artykułu, pomieszczonego w *Kurjerze warszawskim* z dnia 18-go b. m. pod tytułem „kąpiele ludowe”, kreślę słów kilka o łaźniach tego rodzaju, istniejących już od lat kilku przy wszystkich prawie większych fabrykach częstochowskich.

Ciasna komórka z małym okienkiem, bez żadnej wentylacji, z podłogą ceglana lub drewniana, wanna cynkowa i kran do wody—oto całkowite urządzenie kąpeli fabrycznych.

Każdy kąpiący się znajduje wannę napelnioną brudnymi mydlinami, pozostawionymi przez poprzednika. Bezpośrednio po wypuszczeniu brudnej wody napelnia się wannę świeżą wodą z kranów; nikt nie zadaje sobie pracy wymycia, choćby optokania wanny.

Ponieważ w zalanej i brudnej łaźni nie ma żadnego dywanika, a nawet kawalka rogoży, przeto robotnicy wybredniejsi przynoszą ze sobą paki konopi, welny i t. p., którymi zaścielają podłogę, aby uniknąć chłodzenia po brudnej, żelaznej powierzchni.

Nigdy się też nie zdarza, aby robotnik usunął po-

× **Po amerykańsku.** Z Nowego Jorku donoszą o niezwykłym oszustwie, jakiego ofiarą padł zarząd stanu Minnesota. Wyplacił on w r. z. 25,000 dolarów za ubite wilki, licząc po 5 dolarów od sztuki. Wysokość sumy zwrócić, podejrzanie i oto przekonano się, że w niektórych stanach północnych urządzono na wielką skalę hodowlę wilków, których skóry przedstawiano rządowi do nagrody, sprzedając je osobno.

BANKI MYDLANE.

Dokument.

Świadcstwo,
wydane mieszkance Ryczywoła pani X., jako
w d. 2-im b. m. i r. zakończyła życie na go-
rączkę gastryczną. Dr. Y.

Autentyczne...

— Biedna pani Y., ciągle choruje! Co ta kobieta się wycierpi!

— Do wszystkiego można się przyzwyczaić, tak, iż przyzwyczajenie staje się potrzebą. Ręczę ci, iż pani Y. zachorowała by natychmiast, gdyby choć raz uczuła się zdrową...

W ogrodzie zoologicznym.

Jakiś jegomość przechyla się mocno i wpada do dołu niedźwiedzi. Rozumie się, jeden z Misiów zabiera się natychmiast do uczty niespodziewanej.

— Ej, panie!—woła jeden ze zbyt gorliwych strażaków—czy to pan nie wiesz, iż nie wolno jest karmić zwierząt!...

W kuchni.

Pani spostrzega, jak Marysia kosztuje sos palcem.
— Moja Marysiu—woła oburzona—jesteś skończony fletuch.

— Proszę pani, dla takiego głupstwa szkoda brudzić łyżki—odpowiada najspokojniej Marysia.

— Dla najbiedniejszych: J. B. rs. 1.
— Na nędzę wyjątkową: W. G. rs. 4.

NEKROLOGJA.

† S. p. ANIELA WOŹNICKA,

PANNA,
po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona św. sakramentami, zmarła w d. 31 marca 1891 r., przeżywszy lat 69. Pozostała rodzina zaprasza krewnych, przyjaciół i życzliwych na żałobne nabożeństwo, odbędzie się mające w dniu 9 kwietnia, to jest w piątek, w kościele Przemienienia Pańskiego (po-kapucyńskim) przy ulicy Miodowej, o godzinie 10-ej i pół rano, oraz na wyprawieniu zwłok zaraz po nabożeństwie na cmentarz powązkowski. —1262—

† S. p. Cezara Dominika z Rewieńskich Chodźkowa,

wdowa, po długiej chorobie, opatrzona św. sakramentami, oddała Bogu ducha w dobrach Starzyca, w gub. mińskiej dnia 26 marca 1891 r., przeżywszy lat 88. Nabożeństwo żałobne za spokój jej duszy odbędzie się dnia 7-go kwietnia, we wtorek, w kościele św. Aleksandra, o godzinie 10-ej rano. —1267—

† W sobotę, to jest dnia 4-go kwietnia, odbędzie się nabożeństwo, o godzinie 10-ej rano, w kościele św. Karola Boromeusza przy ulicy Chłodnej, za duszę s. p. Marjanny z Kulrychów Rosińskiej, na które córka zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych. —1263—

† Dnia 4-go kwietnia r. b., to jest w sobotę, jako w wigilię imienia nigdy nieodżałowanej

s. p. Marji z Rasińskich

Drażewskiej,

odprawiać się będzie żałobne nabożeństwo w kościele św. Antoniego przy ulicy Senatorskiej, o godzinie 10-ej rano, na które w ciężkim smutku pozostała córka i zięć zapraszają życzliwych. —1246—

† Wszystkim, którzy uczestniczyli w smutnym obrzędzie pogrzebu zwłok córki mej

s. p. Heleny z Cywińskich Mejerowej,

składam niniejszem serdeczne podziękowanie. —1265—

MATKA.

† W piątek, dnia 3-go kwietnia, jako w drugą rocznicę śmierci

s. p. Stanisława Suskiego,

odbędzie się msza święta za spokój duszy jego, w kościele św. Antoniego przy ulicy Senatorskiej, o godz. 9-ej rano, na którą pozostała matka z rodziną zaprasza życzliwych.

Podziękowanie.

Przyjaciółom, znajomym i wszystkim tym, którzy odwiedzili ukochaną moją żonę na miejsce wiecznego spoczynku i ofiarowaniem licznych wieniec pozostawili po sobie wierną pamiątkę, jako też i wieloim. pastorowi Utkę, za pocieszające jego słowa, składam serdeczne „Bóg zapłać.”

F. Farterling.

Błędno w marcu 1891 r.

—426—

† Jutro, to jest w piątek dnia 3-go b. m., o godzinie 11-ej przed poł., w kościele Narodzenia Najśw. Marji Panny na Lesznie, jako w rocznicę śmierci

s. p. WINCENTEGO PIOTROWICZA,
b. obywatela ziemskiego, odbędzie się wotywa żałobna, na którą zaprasza się przyjaciół i życzliwych. —1266—

NADESŁANE

Oczekiwane tytonie wyjątkowej dobroci

„IMPERIAL”

w cenie od 2—8 rs. za funt

nadeszły do składów firmy

J. Rosenblum, w Warszawie i Łodzi.

Z Petersburga.

Petersb. wiad. w szeregu artykułów pod ogólnym tytułem „Ważna kwestja” zapowiadają rozbiór kwestji żydowskiej. W jednym z dotychczas wydrukowanych artykułów czytamy pomiędzy innemi:

„Każdy, ktokolwiek dotyka kwestji żydowskiej w Rosji, zupełnie słusznie podnosi przedewszystkiem liczebność izraelitów w obrębie państwa. Wszyscy, o ile się zdaje, godzą się na jedno, że gdyby żadnej kwestji żydowskiej, ponieważ w takim wypadku niktby nie obawiał się ich równouprawnienia. Liczebność jednak izraelitów w Rosji nadaje odmienny charakter całej sprawie.

„Przedewszystkiem należy zwrócić uwagę, że istotna liczba żydów, zamieszkujących w Rosji, w chwili obecnej nie jest dokładnie znana, ponieważ systematyczne informacje o składzie ludności istnieją tylko za lat 1870-go r. Dla rozstrzygnięcia jednak obcho-
dzającej nas kwestji nietylko jest, ważną liczbą absolutną izraelitów, ile stosunek ich do ludności miejskiej w Rosji. Rzeczywiście izraelici należą głównie do ludności miejskiej, aby zatem wyjaśnić znaczenie tego elementu narodowościowego, należy przedewszystkiem wziąć na uwagę stosunek jego do ogólnej liczby mieszkańców miast. Według wydawnictwa statystycznego (serja II-ga, zeszyt 10-ty), w r. 1870-ym w Rosji europejskiej liczone ludności miejskiej 7,114,331, izraelitów zaś 2,759,811. Prawdopodobnie nie omylimy się, jeżeli z tej liczby żydów na ludność miejską odliczymy 59,811, tak, że na ludność miejską przypadnie 2,700,000 izraelitów. Porównując powyższą liczbę z ogólną liczbą ludności miejskiej, przekonamy się, że w r. 1870-ym izraelici stanowili—a prawdopodobnie i teraz jeszcze stanowią—co najmniej 37-95% ludności miejskiej Rosji europejskiej. W tym stosunku liczby żydów do ogólnej ludności miejskiej w Rosji ukrywa się jeden z najgłośniejszych węzłów kwestji żydowskiej. Istotnie, z tego stosunku wypływa z jednej strony wniosek, że izraelici stanowią rzeczywiście poważnego konkurenta dla ludności miejskiej, lecz z drugiej strony wynika i to, że ograniczając prawa izraelitów, ogranicza się jednocześnie ruch i działalność około 38% ludności miejskiej.”

Być może—piszą dalej Petersb. wiad.—Rosja posiada o tyle liczną ludność miejską, iż ograniczanie praw pewnej części tej ludności nie przedstawia żadnego niebezpieczeństwa dla życia ekonomicznego państwa? Kwestja ta niewątpliwie zasługuje na szczegółowe roztrząśnienie. Niema wątpliwości, że prawidłowe życie ekonomiczne państwa zależy pomiędzy innemi od pewnego unormowania stosunku ludności miejskiej do wiejskiej, i że państwo społeczne z ludnością wiejską lub miejską jednakowo jest niemożliwym. Jaki jednak stosunek pomiędzy temi dwoma częściami składowymi byłby najkorzystniejszy dla państwa?—na pytanie to wiedza ekonomiczna nie umie dać stanowczej odpowiedzi. Wiadomo tylko, że stosunek ten w różnych państwach europejskich jest różny. Po 1860-ym r. w Wielkiej Brytanji wynosił on 44-8%, w Niderlandach 43%, w Prusach 30-1%, we Francji 29-1% itd., podczas gdy w Rosji w r. 1870-ym ludność miejska stanowiła zaledwie 11-2% ogólnej ludności. Tymczasem ludność miejska stanowi niby systematycznie państwa, wprowadzając w ruch materiały surowe, które roznosi we wszystkie zakątki organizmu państwowego. Jeżeli tedy weźmiemy na uwagę nieznaną liczbę ludności miejskiej w Rosji, stanie się jasnym, dlaczego rozwiązanie kwestji żydowskiej nie jest zadaniem łatwym.”

Russk. wiad. donoszą, iż p. minister finansów wniósł do rady państwa projekt, tyczący się zastosowania w Królestwie Polskim prawa fabrycznego z r. 1886-go. Prawo to składa się z dwóch ustaw: o najmie robotników fabrycznych i o dozorcze nad fabrykami, oraz wzajemnych stosunkach pomiędzy fabrykantami i robotnikami. Otóż pierwsza z tych

ustaw ma być zastosowana we wszystkich guberniach Królestwa Polskiego, druga zaś tylko w gubernji warszawskiej i piotrkowskiej. Całe Królestwo Polskie podzielone będzie na dwa okręgi fabryczne: warszawski i piotrkowski. Do pierwszego należeć będą gubernje: warszawska, płocka, łomżyńska, suwalska i siedlecka, a do drugiego: piotrkowska, radomska, kaliska, kielecka i lubelska. Obecny etat dozoru fabryczno-inspektorskiego powiększony zostanie o jedną posadę inspektora fabrycznego w okręgu piotrkowskim i pięć nowych posad pomocników inspektorów. Decyzja w tej sprawie spodziewana jest niedługo, ponieważ w etacie departamentu przemysłu i handlu na rok bieżący mieści się pozycja 19,500 rs., przeznaczona na utrzymanie powiększonej inspekcji fabrycznej w gubernjach Królestwa Polskiego.

Dzienniki petersburskie donoszą, iż w rocznicę 25-letniego istnienia instytucji sądów pokoju w Rosji istnieje projekt zebrania funduszu, z którego wydawane będą zapomogi młodym chłopcom, wypuszczonym po odsiedzeniu kary z kolonii dla małoletnich przestępców.

Telegramy „Kurjera Warszawskiego”.

KONGRES GEOGRAFICZNY.

Wiedeń 2-go kwietnia. (Tel. pryw. Kur. W.)—Wczoraj otwarto tutaj dziesiąty kongres geografów niemieckich, połączony z obchodem 500-ej rocznicy nauczania geografji na uniwersytecie wiedeńskim. (W r. 1391-ym zaczął pierwszy wykladać geografję w wiedeńskiej „Universitas Rudolfini” magister Rudger Dole z Ruremunda; przyp. red.)

WYSTAWA CZESKA.

Praga czeska 2-go kwietnia. (T. pr. K. W.)—Liczba strejkujących murarzy wzrosła do 3,000. Zarząd miasta wywiera silny nacisk na przedsiębiorców, obawiając się, aby zmowa nie wpłynęła opóźniająco na wykończenie robót około wystawy narodowej, której otwarcie naznaczono na d. 15-ty maja.

URODZINY BISMARKA.

Friedrichsruhe 2-go kwietnia. (Tel. pr. Kur. W.)—Wczorajszy pochód z pochodniami hamburczyków liczył 3,000 uczestników i trwał trzy kwadransy. Od cesarza nie nadeszły życzenia.

ROKOSZ W MANIPURZE

Łondyn 2-go kwietnia. (Tel. pryw. Kur. W.)—Depesze urzędowe wicekróla Indji wyrażają obawę, że cały personel urzędniczy, towarzyszący Quintonowi w jego wyprawie do Manipuru, tudzież ośmiu oficerów zginęło lub dostało się do niewoli.

Łondyn 2-go kwietnia. (Tel. pr. K. W.)—Radza Manipuru donosi, że angielski komisarz generał Quinton, pułkownik Skene i agent polityczny Grimwood dostali się w niewolę krajowców. Trzej oficerowie zbiegli.

Wiedeń 2-go kwietnia. (Tel. pryw. K. W.)—Minister sprawiedliwości hr. Schoenborn nakazał zakładom karnym zakupowanie parceli sąsiednich i ćwiczenie więźniów we wszelkich zajęciach rolniczych.

Wiedeń 2-go kwietnia. (Tel. pryw. Kur. W.)—W miejsce Naczewicza, który zostanie ministrem skarbu, ma być mianowany bułgarskim agentem dyplomatycznym w Wiedniu Mincewicz.

Praga czeska 2-go kwietnia. (Tel. pr. Kur. W.)—Dzienniki ponownie donoszą, że w miejsce hr. Falkenhayna mianowany będzie ministrem rolnictwa książę Lobkowie. W ten sposób uzyskałaby historyczna szlachta czeska reprezentanta swojego w gabinecie.

Rzym 2-go kwietnia. (Tel. pryw. Kur. W.)—Z powodu śmierci żony otrzymał Rieger z całych Czech tysiące depesz i listów kondolencyjnych od korporacji, gmin i osób prywatnych. Nawet młodocześni śpieszyli zewsząd z kondolencjami.

Bukareszt 2-go kwietnia. (Tel. pr. K. W.)—Jan Bratiano cierpi oddawna na reumatyzm, stan jego nie budzi żadnych obaw.

Belgrad 2-go kwietnia. (Tel. pr. K. Warsz.) — Skupczyzna uchwaliła dziesięciomilionową pożyczkę na uzbrojenie armii.

Sofja 2-go kwietnia. (Tel. pryw. Kur. W.) — Ministrem finansów po śmierci Belczewa będzie agent dyplomatyczny w Wiedniu, Naczowicz.

Sofja 2-go kwietnia. (Tel. pryw. Kur. W.) — Rząd wyznaczył dla wdowy po Belczewie pensję dożywotnią 9,000 fr.

Sofja 2-go kwietnia. (Tel. pryw. Kur. W.) — Agence balcanique zaprzecza kategorycznie doniesienie serbskiego Odjeka, jakoby w Kuli koło Widdynia wybuchnąć miał rokosz. W całej Bułgarii panuje spokój.

Berlin 2-go kwietnia. (Tel. pryw. Kur. W.) — Ruble w gotówce 241 00 (wczoraj 241.20)
Ruble na dostawę 241 00 (wczoraj 241.50)

Z SĄDÓW.

Apelacja

Onegdaj, jako w ostatnim dniu właściwego terminu, nadeszły do sądu okręgowego dwie skargi apelacyjne przeciwko wyrokowi, zapadłemu w sprawie Aleksandra Bartenjewa.

Jedną z tych apelacji sporządzili i podpisali adw. Plawako i Sachs, drugą zaś nowy obrońca, adw. Sztenger.

ODPOWIEDZI REDAKCJI

— *Uczniom zakładów średnich naukowych.* — Już kilkakrotnie wspominaliśmy, że z dobrodziejstwa biletów ulgowych mogą korzystać tylko studenci uniwersytetu, instytutu weterynaryjnego i farmaceutycznego, będący na kursach. Za ulgową biletów opłaca się tylko czwarta część rzeczywistej ich wartości. Tylko kolej petersburska nie wyjątku podobnych biletów.

— *Panu K. S., stalemu prenumeratorem.* — Należy uczynić podanie do ministerjum spraw wewnętrznych na ręce naczelnika powiatu. Wzór—ustawa kasy pożyczkowej przemysłowców warszawskich, która jest modłą dla szeregu kas takich w Lublinie, Radomiu, Łomży i t. d.

— *Panu E. O.* — Najzupełniej podzielamy opinię pańską;—protestowaliśmy nie przeciwko muzyce wogóle, lecz przeciwko wyjątkom od raz postawionej reguły.

— *Prenumeratorem z ul. Królewskiej.* — Otrzymałmy zbyt późno, ażeby podnieść tę sprawę—walczyliśmy jednak stale z temi nieporządkami i walczyć będziemy.

— *Prenumeratorem gubernji płockiej.* — Wskutek opóźnienia się poczt...

— *Panu S. Z., stalemu prenumeratorem.* — Prawo obowiązujące tego tylko za szlachectwa uznaje, kto jest do szlachectwa formalnie wylegitymowany. Wymienienie danej rodziny w herbarzach, jako należących do pewnego herbu, nie jest zgola prawnym dowodem szlachectwa i należyte w tym względzie legitymacji zastąpić nie może, a tem samem nie nadaje też owej rodzinie prawa do używania herbu. Używanie zatem herbu w pomienionych warunkach mogłoby ewentualnie sięgać odpowiedzialności karną z art. 1417 kod. karn., który (za pierwszym razem) grozi winnym grzywnami do wysokości 50 rs. Dodać atoli trzeba, że ściganie sądowe tego rodzaju wykroczeń w praktyce nader rzadko się trafia.

— *Panu R., prenumeratorem z Nizy.* — Jeżeli rzeczy, o których mowa, należą do rosyjskiego poddanego, mieszkającego za granicą dłużej, niż dwa lata, w takim razie na zasadzie prośby, podanej do departamentu celnego, będą wydane osobie interesowanej bez cła. Prośba winna być legalizowana przez ambasadę rosyjską. Ta sama ulga stosowana jest i w tym wypadku, jeżeli tutejszy poddany żeni się z poddaną zagraniczną, gdyż wówczas ustawa uważa podobne ruchomości za posag. W braku wymienionych warunków, chcąc uniknąć opłaty cła, należy z podaniem wystąpić do departamentu celnego i dołączając specyfikację ruchomości objaśnić, dla jakich powodów osoba interesowana rzeczzone ruchomości pragnie sprowadzić do kraju. Z uwagi na wiele różnorodnych formalności przy tego rodzaju manipulacji, najlepiej będzie, jeżeli sz. pan całą tę sprawę powierzy któremuś domowi ekspedycyjnemu w Warszawie.

— *Drogi R. Czepur z Zabłudowie.* — Herb, którego odcisk otrzymaliśmy, jest herbem „Prus”, t. zw. „Nagody”, który się tak przedstawia: kosa i krzyż w polu czerwonym, a pół podkowy w białym; nad tarczą hełm i korona, na której noga zbrojny w postaci zgiętej. Klejnotem tym pieczętowali się: Mińscy z Góscieszyc, Dłużniewscy i Karnicy z płockiego, Jaruntowscy z łomżyńskiego, Rosochacy z powiatu wyskiego, Dobrzyńscy i Napiórkowscy z podlaskiego, oraz w inn. znacznych i zasłużonych rodów.

— *Panu L. D. B.* — Jerzy Sewer hr. Dunin-Borkowski jeszcze w r. 1887-ym wydał „Spis nazwisk szlachty”, który należy można w każdej księgarni w Warszawie za cenę rs. 5.— Styl lapidarny zasadza się na sposobie wyrażania się zwięzłe a nroczyście, styl zaś lakoniczny na krótkim a jednym wypowiedzeniu jakiegoś zdania. Pierwszy właściwy jest rzymianom i najczęściej objawia się w ich starych napisach, styl zaś drugi grekom, a szczególnie spartanom, którzy prawie zawsze za całą odpowiedź używali krótkiego wyrażenia „tak” lub „nie”.

— *Stalemu prenumeratorem z osady „Gołonóg”.* — Miasteczko Upita leży w pow. poniewiezkim, gub. kowieńskiej, nad rzeczką Upita, wpadającą do Niewiaży.

— *Panu A. E. Dabr.... z Kujaw.* — Herb „Murzyn” w naszej heraldyce nie istnieje. Prawdopodobnie sz. pan miał na myśli dwa herby, które mają w sobie głowy murzynów i są do siebie nieco podobne, lecz noszą zupełnie inne nazwy. Jeden z nich nazywa się „Murysen” i tak się przedstawia: w polu białym srebrnym trzy głowy murzynów, z których dwie obok siebie, a trzecia pod niemi, ale jeszcze na tarczy; drugi zaś, który właśnie pieczętuje się dom Morzyckich z Morzy w ziemi

Kujawskiej, nosi miano „Mora”, dawniej niekiedy z polską nazywany „Murzynowa” i tak się przedstawia: w polu czerwonym popiersie murzyna, twarzą obrócone w prawą stronę tarczy, głowa czarna lub biała binda przepasana, w hełmie nad głową trzy pióra strusie. Heraldycy nasi utrzymują, iż klejnot ten przybył do nas z Hiszpanji. Dla uzupełnienia dodajemy, iż Murzynowie ze wsi Murzynowo w ziemi Dobrzyńskiej pieczętowali się herbem „Lubicz”, Murzynówny zaś herbem „Ogończyk”.

— *Panu N., kończącemu klasę VI-tą i zarazem prenumeratorem.* — Szkoły miernictwa znajdują się w Penzie, Pskowie, Tambowie, Kijowie, Kamieńcu Podolskim i w Żytomierzu. Do szkół miernictwa przyjmują młodzież wszelkich stanów. Wiek 15—19 lat, świadectwo z ukończenia 5-ku klas gimnazjalnych lub 4-ech szkół realnych. Kurs lat 3, opłata rs. 20 rocznie. Kończący otrzymują patent na geometrję prywatnego i prawo do rangi XIV-ej klasy, jeżeli ukończą szkołę z odznaczeniem. Szkoła sztygarów w Dąbrowie Górniczej przyjmuje kandydatów w wieku od 15—20 lat. Wstupujący winni posiadać znajomość kursu dwuklasowych szkół miejskich, złożyć egzamin z języka rosyjskiego i arytmetyki mniej więcej w zakresie 3-iej klasy gimnazjalnej i nie mieć żadnych wad cielesnych. Podanie należy złożyć na imię naczelnika rządowych zakładów górniczych w Królestwie, zamieszkałego w Suchedniowie (stacja kolei dąbrowskiej). Opłata rs. 20 rocznie. Kurs nauk czteroletni. Kończący szkołę otrzymują, po roku praktyki w kopalni rządowej lub prywatnej, świadectwo sztygara lub monter.

— *Prenumeratorem z Ostrońca.* — Rodziny Piotrowskich pieczętują się różnymi herbami, a to stosownie do miejsca, z którego pochodzą. I tak: Piotrowscy z Tarnówki w lubelskiem pieczętują się herbem „Abdank” z wileńskiego i mińskiego herbem „Ginwil”, z podlaskiego herbem „Gozdawa”, z poznańskiego herbem „Jastrzębiec”, z ziemi Drohickej herbem „Junosza vel Baran”, z ziemi Przemyskiej, których protoplaści zamieszkiwali na Mazowszu, herbem „Ślepowron”, z sieradzkiego herbem „Swinka”. Oprócz tych rodzin, są jeszcze Piotrowscy, którzy pieczętują się herbami „Nieczoja” i „Tęczyń”. Do której rodziny należy odnieść Piotrowskich, pochodzących z Górek lub Roguszy, mogą tylko wyświetlić dokumenty rodzinne. Skierkowscy, nobilitowani konstytucją z r. 1764-go, pieczętują się herbem „Kietlicz”. Innej rodziny tego nazwiska nie wykazuje żaden skorowidz heraldyczny. O tem, czy kto za pośrednictwem naszego pisma poszukiwał w roku zeszłym Skierkowskich, objaśnić sz. pana nie możemy, gdyż dla tego rodzaju wzmianek kontroli nie prowadzimy.

— *9.—W „Małżeństwie Apfel”* pierwotnie grali: Żółkowski, Ostrowski, Ładnowski, Tatarkiewicz, Niewiarowska i Wismowska. Po Żółkowskim rolę Ciaputkiewicza objął Frenkiel, po Wisnowskiej rolę Zofji p. Barszczewska. W roli Grünbrusta (p. Ładnowski) debiutował p. Siemaszko, w roli starego Apfela (p. Ładnowski) pp. Chmieliński i Rygier. W „Ciarachach” wybitniejsze role grali: Rakiewiczowa, Galasiewicz, Rapacki, Marczelówna i Trapszówna. „Wieczory teatralne” pisuje w naszym piśmie znany literat i poeta, Czesław Jankowski.

GIEŁDA

Warszawa d. 2-go kwietnia.

Z Berlina otrzymaliśmy dziś szacowania 241.25 w poszukiwaniu i 241.50, co odpowiada kursom 41.45 i 41.40 bez kosztów. U nas rozpoczęto obroty placąc za Berlin wpłaty 41.55 (równia 240.70 m. bez kosztów), lecz obniżono niebawem tę cenę z powodu powyższych pomyslnych taksacji i dość słabego interesu. Ostatecznie oddawano wpłatę w Berlinie po 41.42½ (t. j. 241.40 m. za 100 rs.). Różnice tworzyły dziś 12½ kop. i tyleż przy uwzględnieniu wczorajszego końcowego kursu na korzyść rubli. W dostawach nie robiono dziś nic wcale.

Waluty obce w średnim ruchu. Krótkim Berlinem obracano po 41.55, 41.52½, 41.50, 41.47½, 41.45 i 41.42½, przeważnie jednak po kursach 41.50 i 41.47½, żądając 41.70. Inne niemieckie krótkoterminowe miasta bankowe oddawano po 41.40. Londyn krótki po 8.43 w zaofiarowaniu nominalnem. Paryż krótki chciano zbyć po 33.65, nabywano zaś po 33.55, 33.52½, 33.50 i 33.47½. Wiedeń krótki notowano po 73.60 w żądaniu, bez pokupu.

W papierach obrotu średnie, lecz ospale, przy tendencji niezmienionej. Żądano za listy likwidacyjne 97.50 i 97.10, względnie do wielkości odcinków, bez pokupu. Wschodnie pożyczki po 102.75 I i II-ej em. i po 103 III-ej em. w zaofiarowaniu nominalnem. Zabrano kilka sztuk listów premjowych szlacheckich pełnopłaconych po 217. Nową pożyczkę 4% chciano zbyć po 97.75 w dużych i po 98 w małych odcinkach, a wzięto kilkanaście tysięcy pierwszych po 97.45 i 97.40, oraz kilkanaście tysięcy tychże z trzytygodniową dostawą po 97.30 i z jednomyślną dostawą po 97.15.

Listy zastawne ziemskie starano się umieścić po 100.65 I serji i po 100.25 II, III, IV i V serji, a umieszczono kilkanaście tysięcy I s. po 100.40, oraz kilkanaście tysięcy najmłodszej serji po 100.10, 100.05 i 100. Listy zastawne miasta Warszawy ofiarowano po 101.25 I-ej ser., 100.50 II ser., 100.20 III s. i po 100.— IV i V-ej ser., Wzięto kilkanaście tys. IV i V-ej serji po 99.85, 99.80, 99.75 i 99.70. Ulokowano kilka tys. 6% list. zast. wileńskich po 102.87½.

Zapłacono po rs. 1.35, 1.34½ i 1.34¼ za kilka tysięcy rubli kuponów celnych.

Godzina 12. Usposobienie giełdy dla walut obcych słabsze.

Okowita. Wiadro od 8.83 do 8.84, garniec od 2.87½ do 2.88. Dowozy wystarczające. Usposobienie mocne. Cena warsz. Tow. ocz. i sprz. spir. 10.85.

Sprawozdania z targów.

Targ zbożowy na placu Witkowskiego w dniu 2-im kwietnia. Ceny z powodu nader szczupłych dostaw są wysokie. Pszenicy wystawiono na sprzedaż 500 korcy i płacono po

6.60 do 6.75 za wyborową, 6.25 do 6.40 za średnią białą. Żyta dostarczono 500 korcy, tendencja stała, notowania wyższe, płacono 4.72½ do 4.90 za wyborowe, a 4.65 za średnie. Owies w handlu detalicznym płacono po 2.90 do 3.25 stosownie do gatunku.

Cukier. Jak powszechnie utrzymują, targ przedświąteczny stanowiąc zawiódł oczekiwania, a więc nie zadowolnił ani fabrykantów, ani komisjonerów. Natomiast w ostatnich dniach tygodnia nastąpił dość silnie zaakcentowany zwrot ku lepszemu, odnośnie do wzmocnienia cen. Z jednej bowiem strony rynki Cesarstwa donoszą o silniejszej tendencji, a nawet wyższe cen rafinady, jako to Szuchowa w Petersburgu, z drugiej zaś strony dokonano bardzo znacznej tranzakcji mączką cukrową na naszym rynku, co razem wzięte, zdoła niewątpliwie korzystnie wpłynąć na usposobienie targu, bardzo zresztą w ostatnich czasach chwiejne, niepewne, a nawet dążące ku niższej. Również tranzakcja 30 wagonów mączki z tychże co i powyżej fabryk: Młodzieszyn i Krasiniec, z odbiorem natychmiastowym po rs. 2.70, różniąc się zresztą o niewiele od tranzakcji na nową kampanję, bo zaledwie o 7½ kop. na 24 funt. bezwarunkowo dodatnio wpłynie na dalsze losy mączki z obecnej kampanji. Na większe obroty cukrem w sezonie obecnym liczyć nie można, silniejsza dopiero reakcja nastąpić może w miesiącach letnich, to jest wtedy, gdy kupcy i spekulanci zaczną się zaopatrywać w towar, licząc na większy popyt i zwiększające się potrzeby cukru do owoców. Ceny w detalu: Hermanów rs. 3.07½, Leonów, Michałów, Czersk, Józefów, Konstancja, Dobrzeln, Sanniki, Orszew, Lubna (z I-ej ręki) rs. 3.02½, Guzów rs. 3. Kostki od rs. 2.95 do rs. 3. Mączka w detalu rs. 2.71¼, za kamień 24-funtowy.

Mąka. Niewielka podaż mąki w tygodniu ubiegłym, przy większym zapotrzebowaniu z powodu świąt Wielkanocnych, ożywiła ruch w handlu mąką. Ceny doznały dalszej wyższości 25 kop. na worku 5-pudowym bez względu na gatunek mąki.

Żół. utrzymał ceny bez zmiany. Za niewielkie partie płacono rs. 4.35 za pud.

Wapno słabo i w małym bardzo ruchu. Ceny bez zmiany, za wapno sulejowskie drzewem palone rs. 1.20 za korzec 250 funtowy. Inne wapna węgiem palone od rs. 1, rs. 1 kop. 10 do rs. 1 kop. 13 za korzec.

Cukier. Biuro przedstawicieli fabrykantów cukru w Kijowie telegrafuje pod dnim 27-ym marca r. b. o następujących tranzakcjach mączką cukrową krystaliczną, dokonanych na tamtejszym rynku cukrowym: Tereszczenko sprzedał Charitonienice 20,000 pudów na stacji Nowoziółka maj-czerwiec po rs. 4.55, z zapłatą w dniu 15 sierpnia; Buturlin Charitonienice 10,200 pud. na stacjach Brailów i Browary na maj po rs. 4.30, z zadatkami 50 kop. Z przyszłej produkcji sprzedali spekulanci Charitonienice 40,000 pudów na stacji Sumny lub Gołowszówka na wrzesień-luty po rs. 4.25 i 30,000 pudów na stacji Worocka na wrzesień-grudzień po rs. 4 kop. 22½, z zadatkami po rs. 1.

Libawa 27-go marca. — Żyto słabo (z gwar. 120 funt. hol.) 83½ kop. Owies biały mocniej, na terminy litewski suchy 68 kop. kurlandzki i litewski wyborowy 72 kop., loco biały suchy 71 do 72 kop., wyborowy 75 do 77 kop., owies szarpany (bez ości) 76 do 77 kop., owies czarny w towarze bez nabywców, wyborowy 69 kop., zwyczajny 68 kop., owies czarno-pstry 68 do 67 kop. Jęczmień bez zmiany, suchy kurlandzki 70 kop., litewski suchy od 71 do 72 kop. za 100 funt., na paszę suchy 73 kop. Pszenica bez nabywców. Hreczka słabiej, z gwar. 100 f. 87 kop., lżejsza 81 do kop. Groch suchy słabiej, na paszę 72 do 73 kop., bób 78 kop., wyka litewska 65 do 66 kop., fasola biała 85 do 105 kop., sienne liniane mocniej 116—132 kop. Makuchy liniane bez obrotów, makuchy konopne 47—48 kop. Otręby pszenne grube 59 kop. do 60 kop., średnie 58 kop. do 59 kop., otręby litewskie 54 kop. do 55 kop. Sienne konopne 143 kop. za pud. Dowóz w d. 23 i 24 marca wynosił: 259 wagonów żyta, 18 wag. jęczmienia, 157 wagonów owsa i 197 wag. różnych innych towarów.

Cukier. Petersburg 28-go marca. Tutejszy rynek cukrowy w ubiegłym tygodniu odznaczał się spokojem, lecz stał się usposobieniem. Pomimo postawy wyczekującej, jaką zajęli nabywcy, ceny zdołały się utrzymać, gdyż nie uwzględniano niższych zaofiarowań. Mączka cukrowa krystaliczna w towarze gotowym miała ruch ograniczony, z powodu małego popytu i nieznaćnej podażi. Drobnostkę sprzedano po rs. 4.95. Za większe partie chciano płacić rs. 4.90 do rs. 92½, bez oddawców. Na miesiące letnie sprzedano partję po rs. 5. O zakupach z nowej produkcji nie nie słychać. Mączka mielona miała obrót ospały i ceny niezmienione.

HOTEL „WIELKI“

(BOLSAJA GOSTINNICA)

w Dynaburgu, w centrum miasta, restauracja pierwszorzędna nra od 75. Dla wojażerów wszelkie dogodnienia.

1230

Zarządzający A. Oloff.

— Dentysta **Zofja Gutzman** wstawia zęby sztuczne, leczy, plombuje. Przyjmuje codziennie od 10—5-ej po poł. Zgoda nr 4, Szpitalna 3. 1153

Obraz djoramiczny

przedstawiający „Widok z Tatr” w Salonie Artystycznym, Nowy-Swiat 56, od 10 rano do 7½ wieczorem.

Dom Bankowy H. Wawelberg

wypłaca codziennie z wyjątkiem świąt, dopłatę dywidendową za rok ubiegły, od akcyj **Wileńskie-go Banku Ziemskiego** w sumie rs. 19 na każdą akcję pierwszych dwunastu emisji, zaś po rs. 11.75 na akcję emisji XIII, oraz dywidendę za rok ubiegły w sumie rs. 1.50 od akcyj tegoż banku XIV emisji.

Kasa otwarta od 10 rano do 3-ej po południu. 4131

— Dentysta **Piotr Klejn** powrócił z zagranicy (Dzika 30). 1249

Komitet Giełdowy Warszawski

podaje do wiadomości członków zgromadzenia giełdowego, że na mocy § 14-go ustawy giełdowej z r. 1872-go drugie w roku bieżącym zebranie członków zgromadzenia giełdowego odbędzie się w dniu 24-ym marca (5 kwietnia) r. b., w niedzielę, o godz. 1-iej z południa, w gmachu giełdy przy ulicy Królewskiej. Na zebraniu tem odczytane zostaną:

1) Sprawozdanie komitetu giełdowego o działaniach tegoż komitetu w r. 1890 w interesie dobra handlu i przemysłu.

2) Raport 3-ich członków zgromadzenia o uskutecznionej rewizji ksiąg rachunkowych, sprawozdania komitetu z dochodów i wydatków kasy giełdowej z r. 1890 i sum zgromadzenia giełdowego.

Następnie odbędą się wybory 8-iu członków komitetu i trzech ich zastępców.

Komitet przypomina pp. członkom zgromadzenia, iż stosownie do § 15 ustawy wszyscy członkowie na posiedzeniu tem znajdować się są obowiązani i że nieprzybywający na takowe bez ważnych powodów, ulegną karze pieniężnej (rs. 1) na korzyść warszawskiej rady miejskiej dobroczynności publicznej.

Po bilety wejścia na posiedzenie zechcą członkowie zgromadzenia zgłaszać się wcześniej do sekretarza giełdy przy okazaniu tamże wykupionego na rok bieżący świadectwa gildyjnego, oraz biletu na stałe uczęszczanie na giełdę. 417r

14 Długa 14.

TERESA GRODZICKA

właścicielka magazynu mód, po powrocie z za granicę sprowadziła wielki wybór kapeluszy najnowszej mody i sprzedaje po cenach bardzo przystępnych.

Długa 14. Grodzicka. 1258

— **Kaplica anglikańska.** Ulica Szpitalna nr 1, drugie piętro. Kazanie dla izraelitów w języku niemieckim odbędzie się w sobotę, dnia 4 kwietnia punktualnie o godz. 3-iej po południu. 1261

Zarząd Towarzystwa drogi żelaznej lwangrodzko-Dąbrowskiej

powołując się na ogłoszenia w nr. 55, 56 i 57 „Gońca Urzędowego” o zwołaniu nadzwyczajnego zgromadzenia ogólnego, niniejszem prosi pp. akcjonariuszów o przybycie na zgromadzenie ogólne **nadzwyczajne**, mające się odbyć we wtorek 16 (28) kwietnia r. b., o godzinie 1-iej po południu, w lokalu zarządu w Warszawie przy ulicy Królewskiej nr 35.

Stosownie do ogłoszonego już porządku dziennego przedmiotem obrad ma być udzielenie zarządowi pełnomocnictwa do porozumienia się z rządem o konwersję 4½% długu Towarzystwa w obligacjach z odpowiednią zmianą ustawy i do dopełnienia tej konwersji pod warunkiem zmniejszenia rocznych opłat na dług obligacyjny, oraz przelania na zarząd co do tego interesu praw, przysługujących zgromadzeniu ogólnemu.

Stosownie do § 63 ustawy Towarzystwa, uchwała zgromadzenia ogólnego będzie prawomocna, jeżeli uczestniczący w niem będą przedstawicielami przynajmniej połowy całkowitego kapitału akcyjnego Towarzystwa. W razie przeciwnym, powtórne zgromadzenie ogólne, prawomocne bez względu na ilość złożonych akcji, odbędzie się we wtorek 30 kwietnia (12 maja) r. b. o godz. 1-iej po południu.

Przyjmowanie akcji przez kasę główną Towarzystwa od życzących sobie otrzymać prawo uczestnicze-

nia w zgromadzeniu ogólnym skończy się 2 (14) kwietnia r. b., o godz. 3-iej po południu; w razie zaś potrzeby powtórzenia zgromadzenia, akcje będą przyjmowane do dnia 23 kwietnia (5 maja) r. b. do godz. 3-iej po poł.

Oprócz akcji przyjmowane będą specjalne świadectwa władz rządowych i urzędów, przechowywanych akcje, złożone na zabezpieczenie zobowiązań względem rządu, oraz kwity i temu podobne dokumenty na złożone do depozytu lub zastawione akcje w Banku Państwa, jego kantorach i oddziałach i w prywatnych instytucjach kredytowych, działających na zasadzie ustaw przez rząd zatwierdzonych, z tem jednak zastrzeżeniem, że przy takich dokumentach przedstawione będą zaświadczone przez banki i instytucje—wykazy numerów złożonych akcji. 422r

APARTAMENT

w samym centrum miasta położony, składający się z 10 salonów na 1-em piętrze oraz 6-iu pokoiów na parterze z pięknym westibulem, piwnicami i wszelkimi wygodami do wynajęcia od 1-go lipca r. b.

Wiadomość w kancelarii Towarzystwa Łowieckiego, plac Teatralny nr 12. 1259

KORESPONDENCJA PRYWATNA.

— Halina Ralf.—Czekam ciebie. Piątek o 12-iej w tem samym miejscu. 1256

B. Arjadna.

— W. A. — Patrz nr. 89. 1255

— Alfa.—Gdzie jesteś, co porabiasz? Chcę pisać jak w sty czniu... Błagam, odpowiedz zaraz, uspokój!.. 1251

Omega.

Russki Bank Handlowy i Komisowy w St.-Petersburgu

Najwyżej zatwierdzony w 1887 r. z kapitałem rs. 1.000.000.

Sprzedż Pożyczek Premjowych z wypłatą w ratach. Zadatek rs. 15, raty miesięczne od rs. 5.

Wygrana z chwilą zapłaty zadatku, należy do nabywcy.

Procent (8% rocznie i ¼% kom.), tylko z pozostającej części długu.

1 Maja r. b. losowanie z wygraną rs. 200,000,

75, 40, 25 tysięcy u 296 wygr. na 260,000 rubli, nie wygrane premiówki nie tracą swojej wartości.

Agentura Warszawskiego Russkiego Banku Handlowego i Komisowego, ulica Karmelicka № 6, m. 7.—Pełnomocnik

602R

S. KORNGOLD.

ŚWIEŻE NASIONA POLNE

po niższych cenach ofiarujemy,

569R

L. Microslawski & Co, Warszawa, Elektoralna 5.

KAPSUŁKI GUYOT

Capsules Guyot

okrągłe wielkości pigułki, łatwe do połknięcia i bez zapachu. Pod cienką powłoką zawierają najczystsza norweska smołę pierwszorzędnego gatunku.

Przywóz do Rosji i sprzedaż smolowych kapsułek Guyota upoważniona.

Każdy flakon zawiera 60 kapsułek Guyota.

Poprzednio kapsułki te były czarne z nieprzyjemnym zapachem, teraz zaś są białe i mają wygląd cukierka.

Na każdej kapsułce wyciśnięty podpis Guyot.

Smola zawarta w kapsułce łatwo się trawi przez najsłabsze żołądki.

Uwaga. Dzieci i osoby, któreby nie mogły przełknąć tych pigułek, mogą korzystać

z Pasty Regnault (late Regnault) produkowanej w Paryżu, przy ul. Jacob 19.

Wymagać na etykiecie znajdującego się tu podpisu w 3-ich kolorach.

We wszystkich aptekach. Hurtowa sprzedaż i fabrykacja w Paryżu, przy ulicy Jacob 19.

L. Guyot

595r

Egzystujący od roku 1854 w Warszawie

Magazyn Mebli i Luster P. GLOBUS

poleca największy wybór Warszawskich i Zagranicznych Mebli i Luster w najrozmaitszych fasonach, urządzenia bogatych apartamentów, jak również skromnych mieszkań oraz pojedyncze sztuki stylowe. **Ceny możliwie niskie.** 528R

Ważna Wiadomość.

Ul. Pokorna Nr 6, m. 8,

do 10-iej rano,

Kto raczy utrzymać dom na licytacji 8 Kwietnia, przy ulicy Ostrowskiej Nr 11, sprzedam sumę pół darmo rs. 1,200 po rs. 5,900, daje dochodu rs. 2,300.—Fajerkasa rs. 12,000, tamże jest dom do zamiany na majątek ziemski, wyłączam osoby pośrednie. 447

SKŁADY WĘGLI KAMIENNYCH,

Drzewa i Drzewnych,

Nowy-Swiat № 50 i 55 876

J. Grabowskiego.

w Najlepszym gatunku

1 korzec węgla kamiennego kop. 90

1 korzec samowarowych kop. 90.

Czy to na wagę pud. 6 czy na miarę z odstawa.

WAŁACH lat 6

do sprzedania.

Obejrzeć można w fabryce, Wojska № 17, stróż wskaże. 408

Niezbędny środek dla Dam i Panów

„DENTOR”

Cena flakonu rs. 1,

wystarcza na 4 miesiące.

Opis franco i gratis.

Dostać można w znaczniejszych Składowach aptecznych i Perfumerjach, w kraju i zagranicą. 534R

„OSTRZEŻENIE.”

Niniejszem zawiadamiam, iż wszelkie weksle i dokumenta jakie by się okazały z podpisem moim, nie mają żadnego znaczenia, albowiem takowe już dawno zostały zapłacone. Za wyłączeniem podpisów w Kassie Rzemieślniczej Warsz. Tow. Dobroczyn. 443

Feliks Foltynowski.

W dniu 26 Marca (7 Kwietnia) r. b., odbędzie się w drodze działów w Warsz. Sądzie Okrę. IV Wydział sprzedaż od zniżonego szacunku.

NIERUCHOMOŚCI № 10—1358A.

w Warszawie, przy ulicy Wareckiej położonej, dom murowany dwupiętrowy z oficynami i ogrodem, lok. kw. 5,000. O szczegółach do wiedzieć się można na miejscu u współwłaścicieli. 437

Najtaniej! Zegarki, Zegary, Biżuterja, Szkatułki samogrające.

oraz wszelką reparację,

poleca **M. POZZI** Zegarmistrz,

Nowy-Swiat 31 (róg Chmielnej).

Zamówienia wysyła za zaliczką pocztową Cenniki franco. 325

„Carbolineum Avenarius”

produkt zagraniczny.

Jedyny racjonalny przeciwnieślny środek konserwacji drzewa budowlanego, niedopuszcza pleśni i butwienia oraz niszczy grzybki, przewyższa działalność farb olejnych, smół jak niemniej naśladowanych preparatów fabrykowanych na miejscu. Fabryka Braci Avenarius w Ganalgesheim nad Renem i w Steglitz przy Berlinie.—Wyłączna sprzedaż i główny skład u

Michała Lande

388 w Warszawie, ul. Tłomackie № 1.

W dobrach Bożawola, poczta Błonie, do sprzedania

PARA KLACZY

rassowych karecianych, kasztanowatych oraz gniada wierzchowa.—Tamże trzoda chlewna angielska do chowu.—Tamże drzewka owocowe i alejowe. 417

NAJPIĘKNIEJSZE 111R

i **WIECZNEJ TRWAŁOŚCI**

POMNIKI GRANITOWE

w różnych kolorach,

sprzedaje na dogodnych warunkach

w cenie od rs. 120 i wyżej

ZAKŁAD ARTYSTYCZNY,

RZEźBIARSKI i KAMIENIARSKI

(z pierwszą w kraju polerownią granitową)

Andrzeja Pruszyńskiego

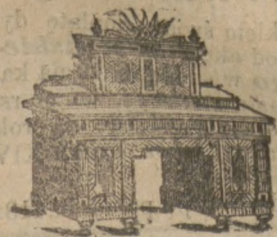
w Warszawie, Wojska Nr 14.

Potrzebne są zaraz

PANNY

do sukien, uzdolnione, pod ręczne i maszynowe, za dobrem wynagrodzeniem. Elektoralna № 7, F. Nowińska. 422

Bieleńska Nr 5.

Bieleńska Nr 5.

ŚWIECE STEARYNOWE.

Tow. Przemysłowe Br. Krestownikow w Moskwie.
ma zaszczyt zawiadomić, że każda paczka świec z etykietą tegoż Towarzystwa
bez papieru—waży ściśle funt czyli 32 luty—bez papieru. 446

MAGASIN FRANÇAIS,

róg Krakowskiego-Przedmieścia i ulicy Trębackiej (Stara Poczta), poleca Szanownej Publiczności wielki wybór

Ubiórów męskich oraz materiałów zagranicznych i krajowych na obstalunek, na sezon wiosenny i letni.
po cenach niskich stałych. 603R

150 Welocypedów na składzie posiadają
Jan Hilkmner i S-ka,
Warszawa, Krakowskie-Przedmieście № 5,

Reprezentanci na Cesarstwo i Królestwo pierwszorzędných fabryk angielskich
Hillmann, Herbert & Cooper w Coventry i Surrey
Machinists Comp. w Londynie.

polecają Rowery od rs. 150 z 1" cal. grubą gumą,
Bicykle „ „ 100 „ „ „ „
odznaczające się lekkością chodu i nagrodzone medalami: złotymi i srebrnymi na
wystawach w Warszawie, 561r
oraz fabryk Niemieckich **SEIDEL & NAUMANN** w Dreźnie i innych.

150 Welocypedów na składzie.

PRZESADZAM!

Rośliny w domach, urządzą ogródki,
dekoracje i wieńce, po bardzo niskiej
cenie.

Wszelkie zamówienia przyjmuje Ogródnik,
przy kościele Wszystkich Świętych na Grzy-
bowie № 5. 450

Poszukuje się kupna

LOKOMOBILI

używanej; w dobrym stanie lub nowej, o sile
6—10 koni.—Oferty proszę adresować do skła-
du materiałów aptecznych **L. B. Segall** w
Wilnie. 600r

Skład Węgla, Drzewa, Cementu i t. d.

pod firmą „**F. ŻEBROWSKI,**“

ulica Wspólna Nr 45, Chmielna Nr 23, 544r

zawiadamia, że od dziś do 10-go Kwietnia r. b.
sprzedaje korzec węgla grubego po kop. 85 z od-
stawą, kupującym najmniej 10 korcy.

Hurtownie! | HANNIG i S-ka, | Detalicznie!

Fabryka Kapeluszy Słomkowych.

Przejazd Nr 9, 1-sze piętro.

poleca Sz. Publiczności na sezon letni skład swój sówicie zaopatrzony
w **Kapelusze** damskie, męskie i dziecinne dla chłopczyków i pa-
nienek, po cenach najniższych. 394

WIELKĄ OSZCZĘDNOŚĆ PIENIĘDZY I CZASU DAJĄ KAŻDEMU

PANAMA

Ekstrakt Paryżki do wywabiania plam,
nie zostawiający żadnego śladu i do o-
czyszczania parku, gruntu i bez za-
dnego zapachu wszelkie ubrania i ma-
terje meblowe najładniejsze, nie psując
gatunku ani kolorów najdelikatniejszych
(pudefeczko ze sposobem użycia i na ko-
nowkę wody kop. 15), oraz **Brillant**
złoty i srebrny, którym każdy może
w jednej chwili pozłocić i posrebrzyć
trwale wszelkie przedmioty z drzewa
(ramy), z metalu, szkła, porcelany, gipsu,
papieru, tkaniny i t. d. (od 35 k.)

Główny skład w **Magazynie Francuskim**, ul. Hr. Berga № 8, gdzie
sprzedają się także **Zabawki**, gry towarzyskie i **Przybory do Kottylona**
wszelkiego rodzaju od cen najprzystępniejszych, prawdziwe **Gilzy Francuskie**
Le Suprême Albert (dawnej C. Georges et Co, a nie C. Grogres et Co albo
Ch. Szpitz). **Filtry Albert do wody** i t. d. PP. Handlującym odstępnie się sto-
sowny rabat. 427

„KABYLINE”

najlepszy, na łatwiejszy i najtańszy spo-
sób Francuski do farbowania w domu
(w ciągu 3-ch godzin), wszelkie ubrania
jedwabne lub wełniane (paczka jakiego
bądź koloru, oprócz czarnego (40 kop.),
kosztuje tylko 35 kop. ze sposobem uży-
cia). W ogóle 1 pakiet służy do farbo-
wania kaftanika lub spodnicy, 2 lub 3
pakiety do sukni większych rozmiarów,
albo gdy materiał jest grubszy. NB.
Granat francuski nazwany jest tutaj
Bordeaux; gdy tutejszy Granat nazywa
się we Francji **Blen Marine**.

KAPELUSZE SŁOMKOWE

na nadchodzący sezon letni poleca znana fabryka

W. WELLER & Co
Tłomackie 9. 571R

SPRZEDAŻ PUBLICZNA

około 77,000 kilogramów

MASŁA KAKAOWEGO

VAN HOUTEN,

odbędzie się we **Wtorek d. 7-go Kwietnia 1891 roku**,
o godzinie 11-ej przed południem punktualnie, przez
meklera **C. Zigeler**, w sali aukcyjnej „**FRASCATI**“
O. Z. Voorburgwal 304, w AMSTERDAMIE. 601R
WEESP (Hollandja). C. J. VAN HOUTEN & Zoon.

Jedyna krajowa fabryka **M. Conradiego** w **St. Petersburgu**, poleca

ŻELATYNIE

do jedzenia i

colle gelatine (klej) do celów technicznych,

appretury, dla fabryk papieru, do klejenia sztukatorów, fabryk fortepianów i t. p., przewyż-
szającą pod każdym względem używane dotychczas kleje.

Reprezentacja na Królestwo Polskie u **PAWŁA MOSZKOWSKIEGO**
w Warszawie, **Złota 21.** 448

LODOWNIA

lg. Wallmana,
ul. Wilcza Nr 8.
Telefonu 464.

Rozpoczęła dostawę **Lodu** do lodowni pokojo-
wych na warunkach lat poprzednich. **Lód** mój
(po rozbiórce chemicznym wody), uznanym został
za zdatny do **użytku wewnętrznego**
na mocy rozporządzenia **JW. Ober-Policmajstra**
z d. 13 (11) r. z. za Nr. 3711. 449

Fabryka Kwiatów

pod firmą

IRYS,

poleca **Kapelusze** koronkowe i z kwia-
tów, podług zagranicznych modeli, od
2.50 kop., przyjmują się również **Ka-
pelusze** do ubierania.—Tamże duży wy-
bór **Kwiatów**. **Hoża 14.** 444

Dla kapitalistów.

W okolicach **Będzina** jest wiele zakładów
przemysłowych i kopalń świetnie procentują-
cych, które jednak dla wielu powodów, mogą-
cych tylko osobiście być omówionymi, **mogły
by być sprzedane.** Zakłady te przedstawia
mogą **wielkie szanse dla kapitalistów.**—
Bliższych informacji udzieli p. **S. L. Weingort**
w **Będzinie.** 445

Warsz. Akc. Towarzystwo Pożyczkowe,

plac Warecki Nr 2,

zawiadamia, że w **Kantorze Głównym** przy placu Wareckim, przyj-
mowane będą zastawy i wydawane pożyczki wieczorami w dni po-
wszednie od godziny 6-ej do 8-ej i w dni niedzielne od godz. 9-ej do
11-ej rano, poczynając od dnia 7-go Kwietnia r. b., to jest od **Wtorku**
włącznie.

Kantor Główny przyjmuje różne kosztowności do czasowego de-
pozytu za opłatą znacznie zniżoną, która wynosi na przykład od sum-
my rs. 5,000 za trzy miesiące: od srebra rs. 8 kop. 40; od złota i dro-
gich kamieni rs. 6; od pakietów wartościowych rs. 2 kop. 50. 440

Mam zaszczyt zawiadomić Szan. Publiczność,
że w dniu 24 b. m., otworzyłem
przy ulicy Chłodnej Nr 2 (róg Białej)

HANDEL WIN, SPIRYTUALIJ

tak krajowych jak i zagranicznych,

Towarów Kolonialnych i Delikatesów
oraz **Skład Herbaty pierwszorzędných firm**
moskiewskich.

Towar wyborowy przy możliwie niskich cenach, to moja
zasada, której zawsze trzymać się będę. 580R

Wł. Truskolaski.

Oliwa Nicejska.
Ocet winny.
Essencja Octowa.
Szafran i Wanilla.
Perfumy.

Woda Kolońska.
Mydła krajowe i zagraniczne.
Gąbki i Wyroby gumowe.
Środki opatrunkowe.

SKŁAD MATERJAŁÓW APTECZNYCH

Trzeciński, Urbanowicz i Różycki,

Krakowskie-Przedmieście Nr 17, wprost kościoła po-Karmelickiego. 488r

W dobrach Obory, są do sprzedania

Nasiona Buraków pastewnych,

ze zbioru roku 1890, po cenie 5 rubli pud z opakowaniem loco Warszawa. Nasiona wypro-
dukowane w 4-ch gatunkach, a mianowicie:

Oberndorf czerwone długie.
Oberndorf żółte długie.
Mammoth czerwone okrągłe.
Leutowitz okrągłe żółte.

Powyższe nasiona uznane zostały przez stację oceny nasion D-ra Sempołowskiego za
wyborowe.

Reflektanci raczą adresować: Zarząd dóbr Obory, stacja pocztowa Warszawa, Hotel
Krakowski, dla dóbr Obory. 515R

L. & C. Hardtmuth,

połącza: **Wierzbowa 6.**

Piece Majolikowe, Kuchnie i Wanny, po cenach
znacznie niższych.

Majoliki, Terrakotę etc. wysortowane, po
cenach własnego kosztu. 445R

Majoliki najnowsze po cenach niskich.

Zakład Form Papierowych Paryżskich

MAISON PHÉNIX,

12. NIECAŁA 12.

połącza Szanownej Publiczności najświetniejsze bieżącego sezonu fasony
ubrania dla dam i dzieci. 362

Uczennice przyjmują się do nauki kroju.

Nauka i wychowanie.

Adres pierwszorzędnego biura nauczycielskie-
go Zaleski, Mazowiecka 16, rekomenduje
nauczycieli, nauczycielki, bony. 104r

Artystyczno-rzemieślnicza szkoła żeńska Ja-
dwigi Przeworskiej. Niecała 10, nagrodzona
medalem za najlepsze wykłady rzemiosł i naj-
zgrabniejszy kraj. Uczennice szybko odnozą
korzyści. Ceny przystępne. 8792

Ronowita francuzka udziela konwersacji.
Sienna Nr 3, m. 6. 8820

Buchalterji wyucza z upoważnienia władzy,
Bb. wieloletni zastępca „Danilewicz” autora
buchalterji, Chmielowski. Bracka 5. 931r

Kandydat matematyki uniwersytetu peter-
sburskiego udziela lekcji. Smolna 25, mie-
szkania 20. 8941

Nauczycielka posiadająca patent rządowy,
języki z konwersacją: francuzki, polski, rus-
ki, niemiecki, muzykę, rysunki, poszukuje
miejsc lub demi-place. Chmielna 92, mieszka-
nia 9. 8922

Ekstrakt słodowy MAYERA,

nadór przyjemny w smaku, mianowicie:

EKSTRAKT SŁODOWY W PROSZKU,
EKSTRAKT SŁODOWY KONCENTROWANY,
KARMELKI SŁODOWE OD KASZLU.

fabryki „Wold Mayers Wwe & Sohn” w Rewlu.

Sprzedają we wszystkich większych składach aptecznych i kolonialnych, jak
również w znaczniejszych aptekach.

GENERALNI REPREZENTANCI NA KRÓLESTWO POLSKIE

MARKUSFELD & KRZYWOSZEWSKI,

ŻABIA 9.

207r

Fabryka Świec Stearynowych

„WŁOCHY,”

po niedawnym pożarze została zupełnie odrestaurowana, z za-
stosowaniem najnowszych w tej dziedzinie ulepszeń, jakim wła-
ściciel w podróży swej zagranicą miał sposobność przyjrzeć się
w pierwszorzędných fabrykach. Skutkiem tego, obecnie wyroby
fabryki w niczem nieustępują wyrobom najbardziej renomowa-
nych fabryk zagranicznych.

Fabryka poleca w szczególności **ŚWIECE PRIMA**,
stanowiące najlepszy gatunek jej wyrobów, świece te, celem
zwrócenia na nie uwagi Szan. Publiczności, opakowane zostały
w papier koloru pomarańczowego (orange).

Nadto pp. właścicielom fabryk tkackich oraz przedzalni,
poleca się wyrabiana u mnie **oleina** w dwóch gatunkach, a
mianowicie: **dystylat** i **saponifikat** oraz **gliceryna**,
jako najlepsze z dotąd znanych.

Każdy transport tych produktów zaopatrzony zostaje
w certyfikat, zawierający analizę części składowych, dokonaną
przez Laboratorium Chemiczne fabryki. 278R

ZYGMUNT POLAKIEWICZ.

Kantor w Warszawie, ulica Senatorska Nr 37, pałac Hr. Zamoyskiego.

FABRYKA GORSETÓW pod firmą

„MARIE,”

ulica Niecała Nr 1, dom Hr. Krasińskiego, 1-sze piętro,

podaje do wia-
domości Szan.
Pań, iż otrzy-
mała świeży
transport materiałów,
jako to: **Atlasy, Ba-
tysty, Weby i Dre-
lichy** w różnych kolo-

rach i gatun-
kach oraz świe-
że fasony,
z którymi po-
łącza się Szan. Paniom.
447R

„MARIE.”

Fabryka Bibułki do Papierosów

w arkuszach i rolkach (bobines) w różnych odcieniach

L. Lacroix Fils & Cie,

w Angoulême i Mazeris s/Salat.

NAJZNACZNIEJSZA FABRYKA we FRANCJI.

6 Maszyn do wyrobu Papieru

Medal złoty na Powszechnej Wystawie Paryżkiej 1889 r

„LE MOSCOVITE”

Bibułka nadzwyczaj cienka, metr □, ważąca tylko 10 gra-
mów, wyrobiona specjalnie dla Cesarstwa i Królestwa.

A. Maréchal Ruchon & Cie, 38 rue de la Verrerie w Paryżu, ulica Orła
Nr 6, w Warszawie i ulica Litejna Nr 6 w St.-Petersburgu.

Wylężni reprezentanci na Rosję i Królestwo Polskie, tudzież na Rumunję, Serbję
itd., którzy są jednocześnie właścicielami marki Bibułka w książeczkach, arku-
siki oddzierają się jak marki pocztowe, jak również te same marki bibu-
lka w arkuszach i rolkach (bobines)

UWAGA. Wszelka bibułka naszego wyrobu jest bielona za pomocą elektryczności
nie zaś za pomocą wapna. 32R

Zamówienia przyjmuje dom handlowy **Henryka Feigenblatt w Warszawie, Orła 6**

Nauczycielka poszukuje lekcji, korepety-
cyj za mieszkanie, obiady lub zapłatę. Oferty:
„Mieszkanie” kantor Kurjera. 8872

Nauczycielka z wyższym patentem, posta-
nawiająca matematykę, ruski, niemiecki, fran-
cuzki z konwersacją poszukuje lekcji. Hoża 40,
mieszkania 6. 8839

Nauczycielka języków, nauk, muzyki udzie-
la lekcji. Wspólna 12, m. 21. 8932

Nauczycielka z patentem gimnazjalnym i
francuzkim poszukuje lekcji, korepetycji.
Marszałkowska 132. Skład natw. Febus. 8857

Nauczycielka, skończona instytutka pra-
gnie przygotować dzieci do szkół, lub udzie-
lać korepetycji. Wiadomość: od godz. 2-giej.
Miedziana Nr 7, m. 38. 8855

Potrzebny student ruski, znający niemiecki
i gruntownie matematykę za mieszkanie i
6 rubli dopłaty za godzinę. Ulica Świętojerska
22-65. 8848

Potrzebny nauczyciel na wieś, na dwa mie-
siące do dwóch obłopów. Wiadomość: Cha-
ciewicz Rybaki 26, od 10 do 4-ej. 987r

Zajęcia w szkole freblowskiej Zofii Garbowskiej, Zielna № 11, rozpoczną się dnia 2 kwietnia. Zapis dzieci codziennie między 2-gą a 3-cią. 8578

Za obiady. Uczeń szkoły miejskiej, nie mający żadnego utrzymania, chce udzielać początków ruskiego i polskiego za obiady. Leopoldyna 83, mieszkania 8. 917r

Zakład Froebowski Marji Keller, Senatorska № 11, dawny dom Roetzlera. 925r

Za francuzki pragnę udzielać niemieckiego. Oferty: „Etranger” przyjmuje Kurjer Warszawski. 8730

Doniesienia osobiste.

Dla Maliny list do odebrania. 8915

Urządnik z Cesarstwa, katolik, z wyższym wykształceniem, lat 28, mający był dostatni zapewniony, poszukuje dogodnej towarzyszy, odpowiedniej wiekiem, wykształceniem i stanowiskiem społecznym. Posag nie konieczny, lecz przyimoty serca, umysłu i charakteru nieodzowne. Łaskawe refleksantki raczą oferty złożyć poście-restante w Warszawie „Janowi Tadeuszowi” za okazaniem kwitu do dnia 4-go kwietnia. 8593

Posady i prace.

a) Poszukiwane.

Bona francuzka, świeżo przybyła z Paryża, znająca szyć poszukuje miejsca. Zgoda 6, mieszkania 8. 6952

Bona niemka, w średnim wieku poszukuje zajęcia. Ul. Solna № 8, m. 16. 8894

Człowiek uczciwy, pracowity (izraelita), posiadający dobre języki: ruskim, polski, niemiecki oraz rachunkowość poszukuje rządztwa. Oferty pod wyrazem „Pracowity” przyjmują kantor Kur. Warsz. 8961

Dwaj podoficerowie gwardji Petersburskiej, Polacy, energiczni, sprytni, z językami: polskim, ruskim, rachunkowością i kancją paruset rs., zaraz poszukują stosownego zajęcia. Oferty przyjmuje biuro Ogłoszeń Rajchmana i Frenclera, Senatorska 26, pod signum „Woj-skowi.” 940r

Francuzka szuka zajęcia, dwie godziny z rzedu 50 kop.—Oferty Kurjer Warszawski „Francuzka.” 8733

Gospodyni średniego wieku, inteligentna, praktyczna ze znajomością kuchni, posiadająca świadectwa, chlubne rekomendacje, poszukuje zajęcia w domu rodzinnym lub u pojedynczej osoby. Nowy-Swiat 8, u Przywarskiej, m. 87. 93 r

Handlowiec poszukuje posady w handlu galanterijnym, papierowym lub biawatnym. Oferty pod B. D. przyjmuje Biuro Ogłoszeń, Senatorska 26. 942r

Młody człowiek, władający biegle francuskim i ruskim, znający teoretycznie niemiecki oraz rachunkowość, obeznany z czynnościami kantorowymi, poszukuje miejsca w kantorze. Oferty uprasza składać w Kurjerze pod F. B. Z. 8784

Młoda niemka poszukuje miejsca za bonę. Piękna 42, m. 71. 8882

Młody człowiek, kawaler, ze świadectwami z praktyki, odbył praktykę, następnie gospodarował 5 lat samodzielnie na większym majątku, poszukuje posady administratora lub rządy od św. Jana. W razie potrzeby poręczenie. Oferty nadsyłać: Mława, dr. Wielobyski. 8841

Osoba znająca krój, krawiecczynę, mogąca przytem udzielać początków języka niemieckiego, ruskiego i polskiego i rozmaitych robót, poszukuje miejsca na godziny. Oferty: kantor Kurjera Z. B. 8840

Osoba z chlubnymi świadectwami poszukuje zajęcia do dzieci, dozoru domu lub słabej osoby. Krucza № 24, m. 14, od godz. 2 do 4-ej po południu. 915r

Osoba młoda, znająca pranie, gotowanie, poszukuje miejsca gospodyni. Złota 35 u stróża. 936r

Ogrodnik poszukuje obowiązku za małe wynagrodzenie, tylko w Warszawie, potrzebny ogródek do dzierżawy.—Wiadomość ul. Długa № 20, w składzie pierzy, naprzeciwko cerkwi, proszę adres. 8874

Osoba znająca się na gospodarstwie domowym, krawiecczynę i wszelkiem szyciu, ze świadectwami, poszukuje miejsca zaraz.—Oferty w kantorze Kurjera Warszawskiego, pod wyrazem „Praca.” 8734

Osoba obeznana z ekspedycją handlową, posiadająca języki: polski, ruskim, francuzki i rachunkowość, poszukuje zaraz miejsca kasyjki lub do ekspedycji.—Oferty w Kurjerze pod lit. M. P. 8817

Osoba znająca krój i szyć bielizny i krawiecczynę, poszukuje zajęcia. Żórawia 17, m. 19. 8806

Rządca gospodarzy w sile wieku, praktycznie znający się na gospodarstwie rolnem, posiadający chlubne świadectwa od osób wiarygodnych, poszukuje miejsca od 1-go maja lub lipca; obecnie jest na posadzie. Wiadomość i oferty: Senatorska № 28, mieszkania 19, „dla Rządcy.” 7852

Rządca kawaler, izraelita, z gwarancją i świadectwem poszukuje rządztwa.—Wiadomość: Gęsia № 17, m. 33. 8899

Subjekt felczerski uzdolniony poszukuje skondycji. Soles № 62, m. 15. 8824

Tylko za mieszkanie i życie. Osoba przyzwyczajona, w domu, w miarę, w towarzystwie kobiety, lub nauki początków jednego, a nawet dwójga dzieci, w Warszawie lub na prowincji.—Wiadomość: Krakowskie-Przedmieście № 43, drugie piętro. 8910

Zdolna krawcowa szuka roboty. Marszałkowska 62, m. 15. 8860

b) Zaofiarowane.

A) Zdolna maszynistka do kapeluszy słomkowych znajdzie stałe zajęcie. Ulica Zielna 36. 8687

A) Potrzebny młody człowiek do kantoru, znający ruskim i niemieckim, mogący dać gwarancję. Oferty w Kurjerze J. K. 8945

Do kapeluszy damskich potrzebna jest osoba kompletnie uzdolniona, zajęcie całoroczne. Wielka 52. 8567

Dependent, pracowity i uczciwy, z dobrimi rekomendacjami, potrzebny zaraz do reagenta.—Oferty własnoręczne w kantorze tego pisma „Pracowity.” 8908

Do rękawicznika potrzebni są: sklepowa, krajczarz na dopasowaną robotę i chłopiec, Bracka 16. 8811

Do pracowni Ignatowiczowej, Widok 13, potrzebne są staniczarki oraz bardzo zdadne upinaczki do upinania wieczorami. 3854

Młody człowiek, posiadający patent z ukończenia gimnazjum, może być przyjęty na praktykę do geometry rządowego na prowincji.—Wiadomość: Łączkowski, ulica Długa № 12. 8881

Miejsce przy kasie w interesie handlowym z pensją rs. 40 otrzyma, mogący wnieść do tegoż interesu 2,000 do 3,000 rs. tytułem pożyczki na 2 lata lub dłużej.—Od kapitału oddzielnie 8%.—Gwarancja handlowa w samym interesie (nie hypoteczna).—Oferty w Kurjerze dla „Gwarancja.” 8885

Potrzebny czeladnik ślusarski zdolny. Młynowa 9, u mechanika. 8931

Potrzebne panny kompletnie zdolne do staniczków, upinaczki i dziewczynki do nauki.—Niecała 9. 8934

Potrzebne są panny do spódnicy i staniczków Graniczna 4. 8951

Potrzebna fryzjerka, 3 rs. miesięcznie. Wawerska 15—5. 8878

Potrzebne są zaraz zdadne panny do staniczków. Niecała № 14, m. 16. 8879

Potrzebne zaraz zdolne staniczarki i upinaczki. Przejazd 13, mieszk. 22. 8887

Potrzebna maszynistka do bielizny zaraz.—Ul. Pańska № 44, mieszk. 13. 8890

Potrzebne panny do sukien. Karmelicka № 17, m. 20. 8895

Panny podręczne do staniczków potrzebne zaraz. Leszno № 24, m. 13. 8898

Potrzebna bona niemka w średnim wieku. Cytadela № 33. 8904

Potrzebne zdolne maszynistki do gorsetów. Niecała № 9, m. 6. 8921

Potrzebna bona francuzka. Szkolna № 7, m. 12. Zgłaszać się od godz. 12—2-ej. 8875

Potrzebna panna do robienia pończoch. Ul. Zakroczymiska, koszar Sierakowskie, do nadzoru Kamińskiego. 8866

Potrzebni są czeladzie do bronzownika. Marszałkowska 145. 8810

Potrzebna jest zdolna maszynistka do trykotów. Marjensztadt № 5, m. 24. 8812

Potrzebne są zdolne staniczarki do magazynu M-me Clarisse Lardenoy, Mazowiecka № 20. 8813

Potrzebny uczeń bezpłatnie do kantoru i sklepu. Skład herbaty, Królewska 49. 8814

Potrzebne do wafłowania trykotów. Stare-Miasto № 22, m. 8. 8815

Potrzebna hafciarka do bielizny zaraz; tamże udzielają się lekcje kroju. Chmielna № 49, mieszk. 57. 8827

Potrzebne zaraz do krawiecczyn. podręczne i do nauki. Chłodna № 8, m. 32. 8809

Panny uzdolnione, podręczne i uczennice do piór strusich i fantazyjnych potrzebne są do fabryki B. Grabskiej, Długa 12. 8832

Potrzebne panny do krawatów. Lipowa № 5, mieszk. 2. 8837

Potrzebne zdolne panny do krawiecczyn. Wspólna 44, m. 1. 8836

Pończoszarka potrzebna. Nalewki 28, stróż wskaże, od godz. 11—12-ej. 8783

Potrzebne są zaraz panny podręczne do staniczków oraz do nauki. Podwale 22, m. 2. 8844

Potrzebna bona niemka z dobrimi świadectwami. Leszno 21, m. 4. 3—5-ej. 8848

Potrzebna maszynistka i podręczna do bielizny. Niecała № 6, m. 12. 8850

Panny kompletnie uzdolnione do staniczków za b. dobrem wynagrodzeniem, potrzebne do pracowni, Mazowiecka № 2, 1-sze piętro. 8805

Panny zdolne i podręczne potrzebne są do kwiatów, robota stała, wynagrodzenie dobre. Ul. Podwale № 12. 8808

Potrzebne bardzo zdolne panny do staniczków trykotowych, jakoteż podręczne i dziewczynka na posyiki.—Królewska № 45, mieszkania 15. 983r

Potrzebna dziewczynka do spódnicy i do nauki z pensją.—Leszno 4, m. 5. 941r

Potrzebna panna starsza, wszechstronnie obznajmiona z krawiecczyną damską, do prowadzenia pracowni na warunkach wspólnictwa w zyskach. Kapitał nie wymagany. Wiadomość w kiosku na Żórawiej. 8906

Potrzebne zdolne staniczarki, podręczne i spódniczarki.—Żórawia 12, mieszk. 11. 8955

Panny do staniczków potrzebne. Marszałkowska 135. 8954

Panny do ubierania kapeluszy damskich i męskich, potrzebne zaraz do magazynu Bogusławskiego, Żabia 4. 8956

Panny do szycia kapeluszy słomkowych na maszynach i ręcznie, potrzebne zaraz do fabryki Bogusławskiego, Żabia 4. 8957

Potrzebne zaraz zdolne pracownice do krawatów.—Twarda 6, m. 17. 9960

Potrzebny subjekt felczerski na wyjazd.—Wiadomość w składzie win, Długa 46. 921r

Potrzebni są czeladzie i uczniowie do drobnych robót ślusarskich. Dzielnia № 84. 7405

Potrzebny fachowiec do wyrobu mydeł toaletowych; pierwszeństwo dla mówiącego po niemiecku. Leszno 31, mieszkania 14, do 10-ej zrana. 8662

Panny uzdolnione za wysoką pensją oraz do nauki, także za opłatą, potrzebne do nowozakładającej się fabryki piór strusich. Porozumiewać się obojście przy ul. Pańskiej № 29, m. 13. 8543

Potrzebna uzdolniona maszynistka do trykotów. Wiadomość: Krucza № 24, m. 25, zrana do godz. 9-ej, po południu od 2—5-ej. 8705

Potrzebne są podręczne do bielizny damskiej i pościelowej oraz uczennice. Krakowskie-Przedmieście № 7, m. 33. 8707

Potrzebna kucharka z dobrimi świadectwami. Wiadomość: ul. Jasna № 4, u właściciela domu. 8681

Panna podręczna do kapeluszy i panienka do nauki potrzebne zaraz. Długa 1, m. 2. 8685

Rachmistrz potrzebny jest do dużego majątku, człowiek niemłody, kawaler znający rachunkowość, język ruskim dokładnie, z ładnym piśmem, mogący się powołać na dobre rekomendacje.—Wiadomość w kantorze hotelu Brühlowskiego. 8807

Rzemieszcie książek potrzebny do księgarni. Mazowiecka № 6. 8822

Subjekt felczerski uzdolniony potrzebny zaraz na prowincję. Hortensja 7, mieszk. 10, od 12 do 2-ej. 8913

Zarządzająca (Directrice), znajdzie zaraz stałe zajęcie w magazynie strojów, kapeluszy w Kurlandji (w mieście kąpielowym).—Bliższą informację udzieli Louis Behrman, Długa 26. 8968

Z powodu otrzymania spadku jest do odstąpienia posada zarządzającego majątkiem pod Warszawą. Wiadomość: Marszałkowska № 129, w cukierni. 8818

Kupno i sprzedaż.

A) Od 2 rs. 50 sukienki trykotowe ładne. Przyjmują się obstalunki na stanki trykotowe (Jersey), żakiety i ubranka dla chłopczyków w ciągu 24 godzin. Królewska № 45, mieszk. 15. 85r

Adres. Meble z pięciu pokoiów pozostawiono do sprzedania. Ulica Krucza 21, stróż wskaże. 7484

Angielskich dywanów największy wybór w specjalnym składzie Kytynowicza, Mazowiecka № 16, wprost Erywańskiej. 387r

Adres malarni i najtańszego w Warszawie Askladu porcelany St. Mioduszeńskiego, ul. Szpitalna 10. 3r

A) Za 30 rs. fortepian używany. Podwale № 18, m. 15. 8916

Bicykl zagraniczny do sprzedania bardzo tanio. Krakowskie-Przedm. 71, m. 6. 8912

Do sprzedania bryczki różnego fasonu na żelaznych i drewnianych spodach. Ul. Leszno № 52. 8892

Do sprzedania wasagi bryczek różnego fasonu. Leszno № 52, w stelmarni. 8891

Do sprzedania sofy niemieckie dębowe, ozdobnie rzeźbione. Wspólna № 12, u stolara. 8884

Do sprzedania szafa antyk z bronzami, szafa do sukien zupełnie nowa, kredens, lustra i różne rzeczy. Wiadomość u stróża, Senatorska 10, od 12 do 2-ej. 8519

Do zamiany na podwójną karetę trzyosobową. Królewska 31. 8655

Do sprzedania zegar stołowy pozłacany, kredens czarny jesionowy i maszyna Whelera-Wilsona. Mokotowska 51, m. 16. 8948

Do sprzedania dubeltówka systemu Lancastera. Wiadomość: sklep rękawiczek, ul. Hoża № 2. 8940

Fortepian Kralla-Seidlera i pianino nowe jest do sprzedania lub wynajęcia. Nowy-Swiat 12, Elwart. 8925

Fisharmonja do sprzedania o 18 głosach za rs. 270. Niecała 4, m. 4. 7884

Franki szerokości 5/4 łokcia po 12 1/2, 15, 18, 20, 21 kop. za łokieć, 2 1/4 szerokości po 40, 45, 50, 55 kop. za łokieć, poleca po cenach fabrycznych skład dywanów, ulica Hr. Kotzebue 2, róg Wierzbowej. 7191

Fortepian czarny, krótki, sprzedaje, rs. 60.—Włodzimierska 19, mieszk. 10. 8944

Fortepian Rönisch, pianino Seidlera do sprzedania, Krakowskie-Przedm. 64—2. 8923

Fortepian sprzedaje, wynajmuje, zamieniam, naprawiam i strojenia przyjmuje. Nowy-Swiat № 56. 8512

Fortepian czarny, ładny, rs. 180. Miodowa 17, m. 27. 8622

Garderoba męska nowa tanio do zbycia.—Krucza 31, m. 7, od 9—12-ej południe. 8448

Herbatę karawanową poleca skład herbaty Chmińskiej J. Z. Ratyńskiego, Jerozolimska № 84, Warszawa. Handlującym stosowny rabat. 7102

Kasę ogniotrwałą sprzedam tanio. Grzybowska 22, u ślusarza. 8554

Kasy ogniotrwałe 25%, tańsze od innych kenińskich. Ul. Marszałkowska 125, Sikorski. 3900

Kasy ogniotrwałe najtańsze i najlepsze u R. Bohtego, Nowy-Swiat 34. 600r

Kupię srebra, cukiernicę, łyżeczki, noże, widelce po 6 sztuk, tacę platerowaną. Adres proszę zostawić: Miodowa 12, mieszk. 25. 8489

Karetę podwójną, skórą wybitą, na jednego i parę koni, przydatną do miasta i na wieś, tanio do sprzedania. Aleja Ujazdowska 18, mieszkania 1. 8823

Krowa z cielęciem do sprzedania. Hortensja 2, u stróża domu. 8942

Lustra na raty sprzedaje miejscowym i na prowincję fabryka Maurycego Silberberga, Rymarska 8. Proszę uważać na dokładny adres, Rymarska 8. 8250

Lustra. Z powodu zwinięcia odbywa się sprzedaż luster w różnych ramach i wielkościach, po cenach znacznie niższych. Róg Miodowej i Senatorskiej w domu Piotrowskiego № 1, na 1-em piętrze, w fabryce luster. 8953

Lando w dobrym stanie. Obejrzeć można w kantorze najmu powozów firmy „Lubicz” naprzeciw hotelu Europejskiego. 8888

Meble za bezcen! Garnitur czarny orzechowy, lustra, rozmaite inne meble, szafy, kredens, stół, krzesła, biuro, szeslongi, franki. Marszałkowska № 108, od ulicy Chmielnej № 37, m. 30. 8946

Maszyna do szycia nożna tanio do sprzedania. Wiadomość u stróża, Ciepla 7. 8509

Meble z 7-iu pokoiów i naczyńia kuchenne z powodu wyjazdu pozostawiono do sprzedania całkowicie lub częściowo; do obejrzenia codziennie od godz. 10 do 2-ej, Marszałkowska № 95, mieszk. 13. 910r

Meble salonowe: garnitury czarne, orzechowe, fantazyjne, gabinetowe, szafy, łóżka, umywalnie, urządzenia jadalni dębowe, biblioteki, otomany i inne. Marszałkowska 119, w teki, otomany i inne. Mieszkania 15. 8240

Meble, garnitury, otomany, szeslongi, sofy, szafy, komody i inne. Marszałkowska 108, od ulicy Chmielnej. 8665

Meble za bezcen! Urządzenie do sypialni, jadalni oraz salonu, garnitury czarne, orzechowe, fantazyjne, otomany, szeslongi. Przyjmuję obstalunki tapicerskie i stolarskie. Marszałkowska 104, m. 25. 8668

Meble po zwinięciu magazynu, rozmaite garnitury, otomany, szeslongi, szafy, kredensy i inne za bezcen. Świętokrzyska 16, m. 13, w bramie na lewo. 8781

Maszyna Whelera ręczno-nożna, prawie nowa, rs. 25, Singera rs. 15. Długa 20, mieszkania 34. 8683

Maszyna do wód mineralnych do sprzedania. Wiadomość: Chmielna 10, m. 6. 8865

Meble rozmaite, nowe i używane, trwałe i roboty, tanio sprzedaje Makow, ulica Solna 9. 8959

Okna inspektowe do sprzedania w pracowni szklarskiej, Senatorska № 19. 8590

Okrycie najmodniejsze na sezon wiosenny, zupełnie nowe, do sprzedania. Graniczna 10, m. 9, od 4—6-ej. 8801

Pianino czarne, prawie nowe, tanio sprzedam. Chmielna 38, m. 7. 8897

Potrzeba zaraz do nabycia 50 do 60 taczek grabarskich używanych. Wiadomość u W-go Rzeźniowieckiego, w biurze naczelnika ruchu na dworcu dr. żel. warsz.-wiedeńskiej. 8858

Power w bardzo dobrym stanie do sprzedania tanio. Ul. Nowokarmelicka 7, stróż wskazuje. 8873

Sprzedaje lodownię podwórzową, wewnątrz scynkowa blacha. Senatorska 32, m. 6. 8947

Tokarnia do galanterji, 2 łokcie długa i druga mniejsza, do sprzedania u mechanika, ul. Elektoralna 11. 938r

Urządzenie sklepowe zaraz do sprzedania. — Świętokrzyska 2, wiadomość u stróża. 8938

Urządzenie sklepowe do sprzedania. Grzybowska 7, stróż wskazuje. 8926

Wędliny któryby z pp. rzeźników chciał dostarzać do sklepu spożywczego na 200 rs. tygodniowo, raczy złożyć cennik w Kurjerze Warsz. pod adr. „Wędliny.” 8825

Wino wytrawne, słodkie, agrestowe, porzeczkowe, poleca Z. Krasnodębska, Chmielna 26. 8527

Wółów roboczych 12 par do sprzedania. — Siedzów, st. Pilawa dr. nadwiśl. 8625

Zupełna wyprzedaż pozostałych wyrobów metalowych, zabawek i naczyń kuchennych 50%o, niżej kosztu. Z dniem 8-ym kwietnia sklep przeniesiony będzie na ulicę Leszno 4, wprost Rymarskiej, Tarnowska. Czy sta 6. 8925

Z powodu wyjazdu do sprzedania konie, kareta, meble i inne sprzęty. Grzybowska 27, mieszka 3. 924r

Z powodu wyjazdu do odstąpienia zaraz garbucznia. Ul. Długa 32. 8909

Interesa handl. i mająt.

Do gorzelni rolniczo-gospodarskiej, bezczynnej od lat trzech, z aparatami parowymi w dobrym stanie, poszukuje się wspólnika z odpowiednim kapitałem i znajomością rzeczy, dla puszczania w ruch gorzelni na nowych warunkach w następnej kampanji 1891—1892 r. Kartofle, opał etc. na miejscu. Korespondencja przez Łęczno gub. lubelskiej, do zarządu dóbr Świerczów. 8546

Do sprzedania sklep materiałów piśmiennych i galanterji. Jerolimowska 64. 8618

Do sprzedania majątek odległy od stacji Pilawa kolei nadwiślańskiej mil trzy, wólk trzydziści jedna i pół, bez serwitutów, z łąkami i lasem, inwentarz żywy i martwy, wreszcie zasiewami. Wiadomość: ulica Żorawia 9, mieszka 7. 6089

Do sprzedania lub zamiany na dom zaraz majątek 12 wólk gleby pszonnej, przez który przechodzi kolej warszawsko-wiedeńska, dom, ogród, propinacja. Długów prócz Towarzystwa niema żadnych. Berga 3, mieszka 16, od 3 do 6-ej. 8852

Do interesu poważnego poszukuje się wspólnika z niewielkim kapitałem. Oferty w Kurjerze Warsz. pod lit. J. G. 8920

Garkuchnia do sprzedania w dobrym punkcie. Wiadomość w kiosku, róg Chmielnej i Zielnej. 8930

Handel kolonialny, w dobrym punkcie, sprzedam, roczny obrót od 12,000 do 14,000 rs. Wiadomość: Kruca 38, m. 18. 8722

Handel kolonialno-spożywczo-dystrybucyjny i skład piwa butelkowego, z mieszkaniem wygodnym i piwnicą pod sklepem, punkt handlowy, komerne niedrogi, do sprzedania. Wiadomość: ul. Grzybowska 23, pod Chmielkami. 8870

Jest do sprzedania w mieście gubernialnem, przy kolei, kamienica dwupiętrowa, przynależąca rs. 2,000 dochodu. Wiadomość: Marszałkowska 129, w cukierni. 8817

Jest do sprzedania sklep wiktualów. Pańska 5. 8819

Jest do odstąpienia pracownia sukien i okryć damskich z firmą i urządzeniem. Wiadomość na miejscu, Marszałkowska 133, wejście z bramy od Świętokrzyskiej, I-sze piętro, od 9-ej do 10 1/2. 8919

Kawiarnia z bilardem z powodu nagłego wyjazdu do sprzedania. Warunki przystępne. — Muranów 16. 8800

Kantor przewozowy Z. Morzycki i S-ka, Kłomackie 4, skutecznie po cenach umiarkowanych przeprowadzki, opakowania, odbioru i ekspedycje kolejowe oraz pocztowe, — poleca skrzynie i pudełka (pocztówki). Odstępuje po cenie fabrycznej Portland cement (Grodziec). 766r

Konkurencja. Kantor przewozowy, Erykowska 11. Plac Zielony. 767r

Kapitał od 15,000 do 20,000 rs. da przeszło 30%o. Przedsiębiorstwo gwarantowane, zwrot kapitału i procentów w ciągu roku. Osobisty czynny udział stanowi pewniejszą gwarancję. Dalszy obrót od zyczenia kapitalisty. Szczegóły: Nowogrodzka 37, m. 1. 8428

Magle do sprzedania. Ulica Długa 5, mieszka 5. 8861

Młyn parowy do wydzierżawienia, o godzinę koleją od Warszawy. Żorawia 3, mieszka 18. 7252

Ogród 2,600 łokci na skład węgla lub też inny użytek, do wydzierżawienia oraz fortę-pian za rs. 60 do sprzedania. Chłodna 52, u właściciela. 8869

Poszukuje kupna lub dzierżawy folwarku małego lub średniego. Opisy dokładne przyjmuje kantor Kurjera Warsz. dla „Potrzebującego gospodarza.” 8802

Pralnia do sprzedania. Wiadomość: Żelazna 76. 8798

Poszukuje się dzierżawy browaru lub piwaru na roczną pensję. Zgłaszać się listownie do zarządu dóbr Poryck, gub. wołyńska. 8889

Rubli 10,000 potrzebne natychmiast na I-szy numer po Towarzystwie na kamienicę, na 6%o. Ziemia 26, mieszkania 1, od 8—10-ej rano i wieczór. 8831

Rubli 4,000 do 6,000 do wypożyczenia na pewną nieruchomość w Warszawie. Wiadomość: ulica Chmielna 58, u gospodarza, mieszkania 4, w oficynie prawej, na pierwszym piętrze. 8862

Rubli 200 potrzebne, procent umiarkowany. Oferty w Kurjerze M. S. 8867

Restauracja z całym urządzeniem, ogrodem, lodownią, kregielnią, zaraz do sprzedania. — Leszno 48. 8900

Razura jest natychmiast, do odstąpienia z powodu słabości. Leopoldyna 14. 8200

Sklep dystrybucyjno-galanteryjny z urządzeniem zaraz do sprzedania. Nowy-Swiat 1, wiadomość tamże. 8062

Sklep spożywczo-dystrybucyjny, dobrze procentujący, do sprzedania. Żorawia 1. 8804

Sklep spożywczy i z naftą do sprzedania. — Ogrodowa 5. 8799

Sklep spożywczo-kolonjalny na pryncypalnej ulicy do odstąpienia. Wiadomość: kiosk, Hoża róg Marszałkowskiej. 8851

Sklep spożywczo-dystrybucyjny sprzedam zaraz, mieszkanie obszerne, lokal tani. Żorawia 7. 8834

Sklep spożywczy do sprzedania zaraz z powodu wyjazdu. Leszno 72. 8914

Sklep mydlarski z powodu wyjazdu do sprzedania. Ul. Żelazna 31. 8903

Sklep wiktualów do sprzedania w dobrym punkcie z powodu wyjazdu. Ulica Śliska 34. 8901

Sprzedam lub zamienię na dom w Warszawie młyn wodny walcowy z olejarnią, na dobrej i stałej wodzie, może być przerobiony na jaką fabrykę, dwie mile od Nowo-Mińska. Leszno 52, m. 9. 8893

Sklep spożywczy, dystrybucyjno-piwny, do sprzedania. Wiejska 5. 8832

Sklep spożywczy i dystrybucyjny jest do sprzedania. Ul. Nowy-Swiat 8. 8880

Sprzedam z ustępstwem sumę rs. 21,000, do brzo lokowaną na domu 3-piętrowym w środku miasta. Oferty: Kurjer Warszawski „Lokacja.” 8877

Sprzedam sklep wiktualów za becen. Pańska 45. 8924

Sklep spożywczo-dystrybucyjny w dobrym punkcie, do sprzedania. Ul. Sienna 36. 8950

Szynk przy ulicy Pawiej 76 z powodu śmierci męża i interesów rodzinnych jest do odstąpienia. 8937

Szynk wódek zaraz do sprzedania, z powodu wyjazdu, w dobrym punkcie. — Wiadomość u K. Barańskiego, rękawicznika, Trębacka 9. 8673

Sklep spożywczo-kolonjalny, w dobrym punkcie i za niską cenę zaraz do sprzedania. Marszałkowska 95, m. 52. 8766

Sumy hipoteczne, pretensje spadkowe nabywam. Karmelicka 1, Apfelbaum, pomiędzy 4—6-tą. 7630

Sklep spożywczo-dystrybucyjny z powodu dwóch interesów do sprzedania. Ul. Leszno 69. 8311

W bliskości stacji Otwock nad Świdrem pod budowę letnich mieszkań grunta tanio do sprzedania. Wiadomość u L. et C. Hardtmuta, Wierzbowa 6. 750r

Willa „Ukraina”, murowana, jedna z najpiękniejszych w Nałęczowie, do sprzedania. Wiadomość: Wandalin i S-ka, Plac Teatralny 11. 853r

W wsi Grzmiąca, 10 wiorst od Grodziska, przyjmuje się na letnie pastwisko żrebacki i wszelką jałowiznę po rs. 5 od sztuki. Bliższa wiadomość na miejscu, stacja pocztowa Grodzisk. Tamże jest do sprzedania kłacz i ogier bułane za rs. 300. 8886

Z powodu wyjazdu jest do odstąpienia pralnia egzystująca od lat 8. Wiadomość: Twarda 11. 8646

Z powodu wyjazdu kawiarnia do sprzedania za rs. 100. Tamże jelenie rogi do sprzedania. Chłodna 27. 8842

Zakład mleczny z wypiekami ciast, egzystujący 30 lat, do sprzedania. Wiadomość: Kruca 38, mieszka 18. 8835

Z powodu wyjazdu jest do sprzedania sklep wiktualów. Wiadomość: róg Nowokrochmalnej i Karolkowej 89. 8863

Za 2,000 rs. pożyczki dla interesu egzystującego 12 lat, ofiarowuje się dla pojedynczej osoby mieszkanie z 2 pokoiów z oddzielnym wejściem, całodziennym utrzymaniem, opraniem i t. d. oraz odpowiedni procent. Oferty proszę składać w Kurjerze pod lit. M. N. 8907

Za 7,500 sprzedam dom murowany z ogródkami, zdalny dla rzeźnika, kamieniarza, szynkarza, restauratora i t. p. Ostatni dawno egzystuje. Młynarska 40, w Warszawie, obok cmentarza, u właściciela. 7313

5 ogierów młodych, dużej miary i dwie pary koni zaprzęgowych do sprzedania. Siedzów st. Pilawa dr. nadwiśl. 8624

Lokale.

A. W. Zaborski, kantor przewozowy Krakowski-Przedmieście 60, skutecznie przeprowadzki, opakowania, przewóz mebli i towarów, po cenach umiarkowanych. 7687

Do wynajęcia zaraz pokój z meblami, samowarem, usługą. Niecała 12, mieszkania 30. 8902

Dwa letnie mieszkania, w ogrodach, po trzy pokoje z wszelkimi wygodami, bezpośrednio nad rzeką Bugiem, przy lesie, komunikacja z Warszawą dwa razy dziennie, lód i wszelkie produkty na miejscu. O szczegółach dowiedzieć się można: ul. Nowogrodzka 37, mieszkania 1. Dla pp. myśliwych polowanie na 200 wł. 8429

Jest do wynajęcia od 1 kwietnia na letnie mieszkanie 4 pokoje z kuchnią, pod Pruszkowem. Wiadomość u Kolakowskiego w Żbikowie. 7719

Kuchnię dam za postugę małżeństwu bezdzietnemu. Ulica Prózna 7, wiadomość u stróża. 8929

Lokal potrzebny od 1 lipca dla 2-ch osób, 4 pokoje, kuchnia i pokój dla służby z wygodami, na parterze, lnb 1-m piętrze, blisko linii tramwajów, w cenie rs. 500. Oferty: Miodowa 15, m. 2. 8846

Lodownia do wynajęcia, przy ulicy Żelaznej. Wiadomość w lasku na Czystem. 8826

Letnie mieszkanie, w Bliznem p. Łaszczyńskiego za rogatką Wolską, 6 wiorst brukiem. 8597

Letnie mieszkania w zdrowej lesistej okolicy, w Nowo-Mińsku przy stacji są do wynajęcia. Bliższe szczegóły: Widok 14, mieszkania 7. 8917

Osiem pokoi, kuchnia, 2 przedpokoje, 1-e piętro, front, od 1 kwietnia lub od 1 lipca. Nowy-Swiat 70. 8326

Od 8-go kwietnia do wynajęcia razem lub oddzielnie, salon o 3-ch oknach, gabinet i przedpokój, 1-sze piętro, front, blisko giełdy. Wiadomość w zarządzie dr. żel. Iwan-Dąbr. u L. Janiszewskiego. 8918

Od 1-go lipca 5 i 6 pokoi eleganckich z 2-ma balkonami etc. Oboźna 5, gdzie lechnica dawniej d-ra Brodowskiego. 8903

Odnajmę pokój z przedpokojem, z meblami, Przejazd, pierwsze piętro, front. Oferty: N. S. kantor Kurjera. 8859

Pokój umeblowany, z usługą, wejście frontowe do wynajęcia. Nowy-Swiat 4—2. 8669

Potrzebne zaraz 3 lub 4 pokoje, kuchnia, parter lub 1-sze piętro, w środku miasta. Oferty do Kurjera dla „Przemysłowca.” 8949

Pokój frontowy, oddzielne wejście, usługą, samowar, na żądanie meble, 9 rubli miesięcznie. Ziemia 9, m. 6. 8936

Pokoik, łazienka, usługą, samowar, oddzielne wejście, 7 rubli miesięcznie. Ziemia 9, mieszkania 6. 8935

Potrzebne jest mieszkanie, złożone z 8-mi pokojami, ze wszystkimi nowoczesnymi wygodami, w okolicach Saskiego ogrodu. Oferty w Kurjerze pod znakiem B. A. 8838

Poszukuje pomieszczenia przy rodzinie, lub pokoju niedrogi. Oferty przyjmuje Kurjer dla Z. T. 8830

Sześć pokoi, 2-e piętro front, do wynajęcia Sdo 1 lipca lub na czas krótszy. Chmielna 14. 8927

Zaraz dwa pokoje, kuchnia lub salon do wynajęcia, Nowy-Swiat. Wiadomość Nowogrodzka 18.—Kornielowicz, od 3—7. 8829

Zaraz lub od św. Jana: 7 pokoi na parterze, z ogródkiem i 7 pokoi obszernych, na 1-m piętrze, razem lub oddzielnie—na żądanie wozownia i stajnia. — Wiadomość u stróża Michała, Oboźna 7. 8494

Zaraz do wynajęcia pokój z usługą. Wiadomość: Wilcza 38, m. 6. 8368

Doniesienia rozmaite.

A) Pasmanteryjno-sznuklerskie wyroby i dzietowe modne sprzedaje po cenach fabrycznych, oraz przyjmując obstalunki. Aplikacje na sukniach haftuje. Bracka 12. — Wojewódzka. 7576

Adres: Petrych, Rymarska 2. — Szkoło, porcelana, fajans, szyby do okien. 100r

Akuszerka b. starsza instytutu położniczego przyjmuje panie bez meldowania, słabość, umieszczenie dziecka od 15 rs. Radzi w zakresie swej specjalności. Ziemia 16, m. 4. 8459

Adam Eierwais, Graniczna 14, — poleca sukna, korty i korciki damskie, po cenach nader niskich. 911r

Akuszerka Bukowska przyjmuje na słabość, chociaż dłuższy lub kurację, bez legitymacji, z umieszczeniem dziecięcia. Bednarska 21. 8896

Akuszerka przyjmuje na słabość, czas dłuższy lub kurację, w oddzielnym lub wspólnym pokoju. Kruca 38. 8841

Akuszerka A. M. przyjmuje na słabość z umieszczeniem dziecka. Ulica Elektoralna 20. Dyskrekcja zapewniona. 8833

B) L. C. Bronikowska, Erywańska 18. Monogramy do haftu gotowe i na zamówienie, znaczenie bieliżny wykwintne po cenach umiarkowanych, towary podszewkowe i norymberskie, oraz halki wiosenne. 779r

Doktor potrzebny, pensja roczna 250. Wiadomości: przez Radom w Koryszewie. 8864

Kapelusze filcowe i słomkowe damskie i dziecięce, po cenie od 30 do 75 kop. wyprzedają się tylko jeszcze przez ten tydzień w tamim sklepie, Wierzbowa 1. 8631

Magazyn jubilera taksatora lombardu rządowego W. Mielczarskiego, obecnie Senatorska 10, obok Penkali, (dawniej Miodowa 2), dla przedsię orjentowania się znaki ponsowe. 7361

Na targu Żelaznej-Bramy, w linii kurników 3, do sprzedania białe kuropatwy świeże, tanio. 8726

Niedrogi i eleganckie ubiory męskie poleca krawiec Chmureczyński. Ulica Nowogrodzka 30. 8588

Ogrodowa 23. Tapicer Konstanty Sekita wykonywa meble, rolety, materace najtaniej, sumienne. 8620

Pracownia krawatów „Louise”, Orla 10, wywca w trzech tygodniach wszelkich fasonów krawatów, oraz przyjmuje robotę z danego materiału. 939r

Przybłąkała się suka żółta, znaki ma na nogach i na łbie białe, właściciel może odebrać za zwrotem kosztów. Wiadomość: ulica Widok 5, u stróża. 8823

Pies, biały pudel, z obrozą niklową lit. M. zaginął. Lżełna 58, do p. Majewskiego odprowadzić za wynagrodzeniem. 8845

Tani magazyn gotowych kapeluszy damskich, poleca wielki wybór. Ceny najniższe. Wielka 52, dom własny. 7732

Uczę strojów po rs. 3 miesięcznie, kurs 3 miesiące. Ciepła 14, m. 11. 8939

We wtorek d. 31 z. m. w przejściu procz ulice: Tamkę, Ordynacką, Nowy-Swiat do Książęcej, zgubiono zegarek złoty damski, kryty, z dewizką i brelokiem. W breloku umieszczone dwa turkusey. Łaskawy znalazca jako rzecz pamiątkową odnieść raczy na ulicę Tamkę 19, m. 18, za wynagrodzeniem. 8821

W wielką sobotę wypadła z dorożki mufka czarna osobie jadącej Krakowskiem, między Trębacką i Czystą. Łaskawy znalazca raczy odnieść takową na Marszałkowską 114, mieszkania 46. 8871

Wyżymaczki specjalne naprawia najtaniej w gwarancji roczną parową fabryka obśadek do piór stalowych „Copernicus”, z oddziałem pod zarządem Emanuela Gołaszewskiego galanterji metalowej. Ogrodowa 46. 6010

Zakład lakierniczo-malarski, oraz pisanie szyldów, pod firmą Stanisława Lubaczewskiego przy ulicy Leszczyńskiej 10, przyjmuje wszelkie roboty. W. Stawe. 7722

Zabki rozmaite w rozmaitych materjach wyznają się. Senatorska 19, mieszkania 7. — C. Leski. 8544

Znajduje się suka żółta rasy buldog, ulica Marszałkowska 149, u stróża. 8876

10 rs. nagrody temu, kto odniesie na ulicę Ujazdowską 18, mieszkania 1, zgubioną wieczorem 31 marca w przejściu z klubu ruskiego przez Nowy-Swiat bransoletkę złotą, mającą kształt dubeltowego łańcuszka. 8829

10 rs. nagrody. Wczoraj na Krakowskiem, blisko stacji tramwajowej przechodząc z dorożki do tramwaju zgubiony woreczek, w którym prócz drobnych znajdował się pieniądz stary srebrny i obrączka ślubna złota M. Ch. — Marszałkowska 77, do handlu Win. 8745